

Henki & elämä

Jyväskylän seurakunnan lehti 26.2.2015 • numero 4

Vankilasta takaisin yhteiskuntaan

Liikkuva lapsi
oppii hyvin
koulussa

► sivu 3

Leikkien näet
maailman
toisin

► sivu 8–9

Ekopaasto
on arjen
valintoja

► sivu 16

Pääkirjoitus

Koulutuksen paikka

Koulutuspalveluita myyvän yrityksen mukaan 50-vuotiaan naisen paras kaveri ei ole naistenlehti, vaan koulutus. Mainos on jo ehtinyt joitakin ihmisiä närkästyttää, mutta ei nyt puututa siihen. Koulutus on paras kaveri ihan minkä ikäiselle naiselle tahansa. Miehilläkin.

Koulutusta vaille jää maailmassa kymmeniä miljoonia lapsia. Heistä enemmistö on Unicefin mukaan tyttöjä. Ja valtaosa maailman 800 miljoonasta luku- ja kirjoitustaidottomasta aikuisesta on naisia.

Tytöiltä evätään koulutus muun muassa siksi, että koulunkäynti on liian kallista ja tyttöjä tarvitaan kotitöissä. Toisinaan heitä pelätään lähettää kouluihin, koska koulumatkat ovat liian suuri uhka. Tyttöjä myös naitetaan jo varhain vanhempien talouden turvaamiseksi, ja tuoreelle puolisolalle jälkikasvuun tekeminen on vaimon koulutusta tärkeämpää. Varmaa ei ole myöskään se, että aloitettu koulu käydään loppuun – koulu voi keskeytyä esimerkiksi raskauteen tai koulussa koettuun väkivaltaan.

Kun kotioiloissa paimentaa jälkikasvuun hoitamaan koulunsa asiallisesti, joskus turhautuu. Milloin vika on opettajassa, milloin läksyt ovat tyhmiä, kouluruoka tökkii tai muuten vain ei huvita. Sitä turhautuu epäonnistumiseensa kasvattajana, kun jälkikasvu on etuoikeutusta asemastaan huolimatta niin kiittämätöntä.

Koulutus on tärkeää täälläkin päässä. On tärkeää pitää esillä sitä, että kaikille koulunkäynti ei ole mahdollista. Kaikki eivät voi kiukutella joka-aamuista koulunläh-
töpakosta yksinkertaisesti siksi, että joka-aamuista koulunläh-
töä ei ole. On tärkeää muistuttaa jälkikasvuun siitä, että ilmainen kouluruoka on harvinaisuus. Siitä, että tyypeä koulumatka on eri asia kuin hengenvaarallinen matka. Siitä, että koulussa on sellainenkin yleisyys kuin vessa. Tai siitä, että korkeakoulutuksen saanut pätevä opettaja ei ole itsestäänselvyys.

Jos johonkin asiaan soisi hyväntekeväisyysrahoja liikenevän, se olisi maailman lasten koulutus. Yksi mahdollisuus siihen on meneillään oleva Yhteisvastuukeräys, jolla tuetaan Haitin lasten kouluttautumista. Sillä välin kun meidän koululaistemme ovat haaveilemallaan hiihtolomalla, läntisen pallonpuoliskon köyhimmässä maassa moni haaveilee koulusta.

Marjo Rönkvist päätoimittaja

Henki & elämä

Kannen kuva: Vankilasta vapautunut Jaana Reinikainen (oik.) palaa yhteiskuntaan Kuiville pyrkivien tuen työntekijän Mari Kauhasen avulla.

Kuva: Sami Saarenpää

ACT-allianssin jäsen, Unkarin kirkkojenvälinen apu, toimitti lääketieteellistä apua St. Michaelin hätäsairaalaan muuttaneille luostarille

Kirkon Ulkomaanapu auttaa Ukrainassa

KIRKON ULKOMAANAPU teksti
ACT/HIA kuva

Kirkon Ulkomaanapu avustaa katastrofirahastostaan 50 000 eurola Ukrainan pakolaisia ja evakkoja. Heille jaetaan huopia ja liinavaatteita sekä hygieniatarvikkeita Kiovan alueella Ukrainassa ja Venäjän puolella Ukrainan rajan tuntumassa. Lisäksi tarjotaan psykososiaalista tukea.

Humanitaarinen tilanne aseellisen konfliktin koettelemassa Itä-Ukrainassa on heikentynyt edelleen. Evakkojen ja pakolaisten määrä on kasvanut. Samaan aikaan turvallisuustilanne on heikentynyt, sieppaukset ja ihmisoi-

keusrikkomukset ovat lisääntyneet ja valtion palvelujen saatavuudessa on keskeytyksiä. Noin 5,2 miljoonaa ihmistä asuu konfliktialueella tai kärsii pitkittyneestä konfliktista.

Pakolaiset ja evakot eivät pysty palaamaan koteihinsa, ja tulevat pysymään väliaikaismajoituksissa vielä jonkin aikaa. Pakolaisten majoitukset eivät ole talviasuttavia ja tarjoavat tuskin minkäänlaista suojaa Ukrainan ja Venäjän kylmältä talvelta, sanoo humanitaarisen avun päällikkö Eija Alajarva Kirkon Ulkomaanavusta.

Avustukset kohdennetaan kaikkein haavoittuvimmille ryhmille Kiovassa ja sen lähistöllä sekä Ve-

näjän puolelle Ukrainan rajaa. Puolet avusta jaetaan Venäjällä ja puolet Ukrainassa.

Evakoille ja pakolaisille tarjotaan myös psykososiaalista tukea, kertoo Alajarva.

Avustushankkeen toteutuksesta vastaavat Kirkon Ulkomaanavun kansainvälisen katto-organisaation ACT-allianssin jäsen Unkarin kirkkojenvälinen apu ja Venäjän ortodoksinen kirkko

Kirkon Ulkomaanavulla on myös keräys Ukrainan kriisin koettelemien auttamiseksi. Keräykseen voi osallistua verkkopankissa.

Yhteystiedot ja avustuslinkki löytyvät osoitteesta www.kirkonul-komaanapu.fi.

Tapetilla

Jeesus facettaa ja twiittaa, mutta onnistuuko Insta?

KAARINA HEISKANEN teksti
JESUSCHRIST-TWITTERILLI kuva

Jeesuksella näyttää olevan sormensa pelissä laajalti sosiaalisessa mediassa.

Facebookissa on sivustoja ja ryhmiä, joiden nimi lupaa, että Jeesus-teippi parantaa, tai muistuttaa, että Jeesus on kuningas. Nimi Jeesus tai Jeesus esiintyy Face-

bokissa sen verran tiuhaan, että Facebookin automatiikka on luonut sivun Jesus Christ, kuvitteellisen hahmo. (Eikös Facebookin perustaja olekin juutalainen?) Vastavetona sille löytyy sivu Jeesus, julkisuuden henkilö.

Twitterissä löytyy lukuisia Jesus-tilejä, joiden haltija jakaa milloin naurattavan näppäriä, milloin

henkeväen totisia elämänohjeita. JesusChrist neuvoo: Jos kuulet äänen, joka kehottaa sinua aiheuttamaan toisille harmia, se ei ole Jumalan ääni. Niille, jotka eivät vielä ole päättäneet, mistä luopuvat paaston ajaksi, JesusChrist vinkkaa: mitä jos kokeilisit vaikka terveyttä ja etuoikeusiasi.

Kilpailevalla HipsterJeesuksella on mielipide kidutuksesta: En olenkaan fanita valtion harjoittamaa kidutusta #pitäperjantai.

Instagram-kuvanjakopalvelussa Jesus näyttää olevan yhtä innokas auringonlaskukuvien jakaja kuin kuka tahansa palvelun käyttäjä.

JesusChristtheKing on ladannut muutaman omakuvankin. Yhdessä hän seisoo keskellä vilkasta moottoritietä (kuva on otettu ikään kuin vauhdista tuulilasien läpi). Kuvassa on teksti: Olen kanssasi joka päivä. Vaan kannattaisi ehkä kuitenkin siirtyä syrjään autotietä. Toisessa kuvassa JesusChrist jne on pukeutunut valkoiseen lääkärintakkiin ja kysyy: Saanko parantaa sinut tänään?

Tusinan verran Twitter-seuraajia on hyvä alku tulevalle kansanvillitsijälle. Pikkuinen omaatuntoa kaivelee, jos ilmoitan Twitterissä, että lakkaan seuraamasta Jeesusta.

Ajassa

Eero Haapala toivoo, että vanhemmat kannustaisivat lapsiaan liikkumaan pienestä pitäen. Päättäjien pitäisi ymmärtää, että lasten liikunnan tukeminen on kaikkien etu. Leikkipuistojen ja muiden ulkoilupaikkojen ylläpitäminen on tärkeää. Koulupäiviin voidaan pyrkiä lisäämään liikkumista.

Liiku, lue, laske – liikunta auttaa oppimista

Koululaisten pitäisi liikkua koulupäivän aikana vähintään tunnin verran: välitunneilla, liikuntatunneilla tai luokassa. Liikunta edistää oppimiselle tärkeiden aivoalueiden kehittymistä.

KAARINA HEISKANEN teksti
PETRI KANANEN kuva

Kuka olet ja mistä tulet?

Olen Eero Haapala, kahden pienen tytön isä, aviomies ja tutkija. Syntyjäni olen Nakkilasta, mutta Jyväskylään olen päätenyt Lahden, Helsingin ja Forssan kautta.

Väittelet tohtoriksi, ja olet tutkinut, miten liikunnan määrä vaikuttaa lasten luku- ja laskutaitoihin. No miten?

Varsinkin pojilla runsas liikunta ja hyvät motoriset taidot näyttäisivät tukevan lukemisen ja laskemisen oppimista kolmen ensimmäisen kouluvuoden aikana.

Tulokset olivat odotettuja, mutta se yllätti, että pojilla liikunnan ja motoristen taitojen yhteydet olivat paljon voimakkaampia kuin tytöillä. Lisäksi tulos, että välituntti- ja koulumatkaliikunnalla oli vielä vahvimmat yhteydet oppimistuloksiin, oli yllättävä, mutta järjestyksessä.

Miten liikunta edistää oppimista? Liikunnalla on monia vaikutuksia aivoihin. Se voi parantaa keskittymiskykyä, tehostaa aivojen toimintaa tai edistää oppimiselle tärkeiden aivoalueiden kehittymistä. Liikunta sisältää usein samoja ele-

menttejä kuin mitä tarvitaan luku- ja laskutaidon oppimiseen. Sillä voi olla myös sosiaalisia vaikutuksia ja se voi edistää kouluviihtyvyyttä ja sitä kautta menestystä.

Miksi se vaikuttaa enemmän pojilla kuin tytöillä?

Erot voivat johtua siitä, että koulun alkaessa tytöt ovat kypsempiä kuin pojat ja pystyvät suuntaamaan energiaansa paremmin koulupetukseen. Pojilla voi olla energiaa kaikkeen muuhun paitsi koulupetukseen. Runsaan liikunta voi purkaa ylimääräistä virtaa ja auttaa keskittymään. Voi myös olla, että tytöt ja pojat vain ovat erilaisia, pojilla fyysinen puoli korostuu.

Miten liikuntaa voisi lisätä, niin että se olisi iloista eikä pakkoa?

Monella tavalla. Vanhempien ja muiden läheisten esimerkki on tärkeää. Yhdessä liikkuminen ja välillä vaikka kilpailukin kasvattaa liikunnalliseen elämäntapaan. Aina ei tarvitse erikseen lähteä liikkumaan. Ulkona puuhattessa liikettä tulee huomaamatta. Puistoissa liikkettä tulee leikin lomassa. Mitä moninaisempia puistoja ympäristössä on, sitä enemmän oppimisen ja löytämisen iloa lapsi voi kokea. Pienten lasten kilpailuissa osallistumisen korostaminen kolmen par-

haan palkitsemisen sijaan on tärkeää.

Millaista koululiikunnan pitäisi olla, jotta liikunnan ilo kantaisi aikuisena?

Koululiikunnan pitää tulla mukavaksi ja motivoivaksi, mutta siellä on tarkoitus myös oppia erilaisia liikuntataitoja. Tiukkaa kilpailua ja vertailua ei tarvita. Onneksi meillä on paljon päteviä ja innostuneita liikunnanopettajia, jotka osaavat innostaa.

Onko sinulla huonoja kokemuksia koululiikunnasta?

Pääasiassa hyviä kokemuksia. Minulla on aina ollut hyviä liikunnanopettajia, ja olen liikkunut koko ikäni. Koululiikunnassa voi olla elementtejä, kuten kilpailu tai itsensä vertailu toisiin lapsiin, jotka vähentävät vetovoimaa. Opettajalta vaatii ammattitaitoa, jotta kaikki voivat nauttia liikkumisesta.

Usein liikuntaharrastuksesta tulee jo varhain liian tavoitteellista. Se voi sulkea lapsen ”piireistä”. Monet lopettavat urheiluharrastuksen, koska harrastus menee liian vakavaksi. Moni haluaa harrastaa liikuntaa porukassa. Aikuisille on ”höntsävuoroja”, miksei lapsille ja nuorillekin?

Rippikoulun käy tänä vuonna tuhatkunta nuorta

Rippikoulun käy Jyväskylän seurakunnassa tänä vuonna noin 980 nuorta. Kristillisten järjestöjen tai muiden seurakuntien järjestämiin rippikouluihin osallistuu 83 nuorta. Seurakunnan jäseniä on rippikouluikäisissä noin 1050, ja koko ikäluokka on noin 1250. Kirkkoon kuulumattomia on rippikouluun ilmoittautunut 43.

Seurakunta järjestää 44 rippikouluryhmää. Näistä leirejä on 38 ja päivärippikouluja viisi. Lisäksi seurakunta tarjoaa erityisnuorille selkokielisen rippikoulun, joka koostuu lyhyestä leirijaksosta ja päiväkokouksista. Leireistä kahdeksan on teemarippikouluja. Laskettelu tai hiihdon parissa leireillä kahdesti, samoin Virossa järjestetään kaksi rippileiriä. Lisäksi on liikunta-, taide-, laiva- ja musiikkipainotteiset rippileirit.

Uusi nimikkosopimus Taiwanissa

Jyväskylän seurakunta solmii uuden lähetystyön nimikkosopimuksen Jukka ja Laura Kääriäisen työn tukemiseksi Taiwanissa. Heidän työllensä osoitetaan 16 000 euroa Suomen Lähetysseuralle osoitettua vuosittaisista talousarviovaroista. Kuokkalan alue seurakunta pitää esillä Kääriäisten työtä.

Jyväskylän seurakunta on lopettanut Kiinan kirkon teologisen koulutuksen tukemisen.

Tuupainen luopuu luottamus- tehtävästä

Kirkkovaltuuston varajäsen Kauko Tuupainen on anonut eroa luottamustehtävästään. Hän perustelee eroaan kymmenien vuosien jäsenyydellä kirkkovaltuustossa. Tuupainen valittiin syksyn vaaleissa tehtävänsä Peruseurakuntalaisten ja sitoutumattomien valitsijayhdistyksen listalta.

Kirkon ja valtion suhde muutos- paineen alla

Kirkon tutkimuskeskus on julkaissut tutkimuksen, joka käsittelee kirkon ja valtion suhteita. Tutkimuksen mukaan Suomen evankelis-luterilaisen kirkon valtiotasuhteeseen kohdistuu muutospainetta erityisesti lainsäädäntöön ja talouteen heijastuvaan erityisasemaan.

Yhteiskunnan uskonnollisiin toimintatapoihin kohdistuvat muutostoiveet ovat nousseet esin. Muutokset nostavat keskusteluun uskonto- ja kirkkopoliittiset ratkaisut, tutkija Leena Sorsa toteaa.

Valtion yhdenvertaisuutta korostava ja myönteinen asenne uskontoihin ja katsomuksiin edistää vuoropuhelua, millä on merkittävä uskonnonvapautta ja yhteiskuntarauhaa tukeva vaikutus.

Masennus tilttaa aivot oikosulkuun

Iho toimii puskurina ulkomaailmaa vastaan. Kun iho ottaa kolhut vastaan, se voi joskus kärehtää. Aivoissa on alueita, jotka yhdistävät sisäiset ja ulkoiset havainnot toisiinsa. Liika stressi voi ajaa aivot oikosulkuun.

HEIKKI IMPIÖ teksti
PETRI KANANEN kuva

Antti Liikkanen työskentelee Lapin keskussairaalassa yleispsykiatrian ylilääkärinä. Hän on perehtynyt jo useiden vuosikymmenten ajan masennukseen sairautena. Burn out -termi on Liikkasen mielestä hyvin kuvaava myös masennuksen suhteen. Aivoissakin voi tapahtua pohjaan palamista, jopa ihan fysiologisesti.

– Ihmiseltä puuttuu keskushermostosta kokonaan sulakerasia. Kun kuormitus kasvaa liian suureksi, niin silloin kärehtää itse puihoissa, Liikkasen kuvaaa stressin aiheuttamaa tilannetta.

Hänen mukaansa masennus on pohjimmiltaan tarkoituksenmukainen tunne, joka auttaa sopeutumaan muuttuviin tilanteisiin. Masennuksen takana on menetyksen tunne, joka syntyy siitä kun ihminen menettää jotakin itsestään. Kun menetyksen tunne ei mene kään ohi, voidaan puhua sairaudesta. Lääkehoidon tarkoitus on poistaa tuskaa. Kun tuska saadaan pois, avautuu mahdollisuus

toipumiselle. Toipuminen voi tapahtua omin voimin, mutta varsin usein se vaatii toista ihmistä kulkemaan rinnalla.

Menneisyyden ruotiminen ei Liikkasen mielestä auta masentunutta, mutta menneisyyden tunteminen on puolestaan täysin välttämätöntä. Omassa työssään Liikkanen yrittääkin selvittää asiakkaan elämäntarinan ainakin kolmanteen tai neljanteen polveen, jotta sitä kautta pääsisi sisälle ihmisen omaan tarinaan.

” Kahdeksan vuodenaikaa lisäävät sitkuu.

Liikkasen ei usko eri oppisuuntien kylkiäisenä tarjoamiin helpoihin selviytymiskeinoihin. Viime aikoina hän on kehottanut ihmisiä katsomaan *Kaiken teoria* – elokuvaa. Siinä kuvataan mahdottoman muuttuminen mahdolliseksi.

Ylilääkäri Antti Liikkanen pitää masennusta pohjimmiltaan tarkoituksenmukaisena tunteena.

Ylilääkäri Antti Liikkasen puheenvuoro avasi Jyväskylän Talven. Talven teema on Terve vai sairas yhteiskunta. Jyväskylän Talvessa luennoivat muun muassa Jaakko Hämeen-Anttila, joka puhuu hulluustestimesta arabialaisessa runoudessa, Helena Ranta, joka kysyy, mitä tapahtuu

rauhansopimusten jälkeen, ja Kimmo Lehtonen, joka kertoo Kankaan teollisuusalueen muutoksista. Ketä ovat laman maksumiehet, sitä selvittävät Jaakko Kiander, Jouko Karjalainen ja Riitta Mäkinen. Lisätietoja: <http://jyvaskylantalvi2015.blogspot.fi/>

Hengissä

Luuk. 7: 36-50

Fariseus kutsui Jeesuksen aterialle. Kaupungissa asui nainen, joka vietti syntistä elämää. Kun hän sai tietää, että Jeesus oli fariseuksen luona, hän tuli sinne mukanaan tuoksuöljyä. Hän asettui Jeesuksen taakse tämän jalkojen luo ja itki. Kun Jeesuksen jalat kastuivat hänen kyynelistään, hän kuivasi ne hiuksillaan, suuteli ja voiteli ne tuoksuöljyllä.

Fariseus: ajatteli: ”Jos tämä mies olisi profeetta, hän tietäisi, millainen nainen häneen koskee. Nainen on syntinen.” Jeesus sanoi hänelle: ”Oli kaksi miestä. He olivat velkaa rahanlainaajalle, toinen viisisataa, toinen viisikymmentä denaria. Heillä ei ollut rahaa, ja rahanlainaaja antoi molemmille velan anteeksi. Kumpi heistä rakastaa häntä enemmän?” Simon vastasi: ”Eiköhän se, joka sai enemmän anteeksi.” ”Aivan oikein”, sanoi Jeesus. Hän Simonille: ”Kun tulit kotiisi, sinä et antanut vettä jalkojeni pesuun, mutta nainen kasteli jalkani kyynelillä ja kuivasi ne hiuksillaan. Sinä et voidellut päästäni öljyllä, mutta hän voiteli jalkani tuoksuöljyllä. Hän sai paljot syntinsä anteeksi, sen vuoksi hän rakasti paljon. Mutta joka saa anteeksi vähän, se myös rakastaa vähän.” Ja hän sanoi naiselle: ”Kaikki sinun syntisi on annettu anteeksi. Mene rauhassa.”

Velka-armahdus on rakkautta

Kertomuksessa on tuon ajan juutalaisia vieraanvaraisuuden tapoja. Mitä meidän tapojamme sijoittaisit siihen?

Kutsu yhteiseen ruokapöytään oli arvostuksen osoitus. Nytkin kotiin kutuminen ja yhteinen ruokailu ovat ystävyyden näkyviä muotoja. Yhdessä syöminen on yksi voimakkaimpia yhteyden luoja.

Tuolloin pestiin jalat ennen pöytään tuloa. Jalkineina olivat usein sandaalit, ja tiet olivat pölyisiä ja hiekkaisia. Ruoka katettiin lattialle ja ruoan ääressä makoiitiin, joten jalat olivat lähellä ruokia. Nykyään pesemme kädet ennen ruokailua.

Jeesus moittii fariseusta, ettei häntä tervehditty suudelmalla. Suudelmalla kertoi, että oltiin ystävien talossa ja että kyseessä oli hyväntahtoinen vierailu. Nykyään käteilläään tai halataaan. Kosketus kertoo, että vieras on tervetullut.

Silloin oli hyvä tapa tarjota vieraalle öljyä, jolla hän voiti voidella päänsä ja hiuksensa ja tehdä itsestään juhlakelpoisen. Mekin siistiydymme ennen kylään tai juhliin menoa.

Jeesus puhui vertauksessaan

rahasta. Onko se ainoa kieli, jonka puhetta ymmärrämme niin konkreettisesti?

Toivon, ettei ole. Se tekisi ihmisten välisestä kanssakäymisestä kovin kylmää. Jeesus puhuu myös rakkaudesta. Rakkauden kieltä ymmärrämme konkreettisesti. Rakkaus näkyy usein tekoina ja toimintana. Ne ymmärretään rakkaudeksi ilman sanojakin. Siihen liittyy myös kosketuksen kieli.

Yllytetäänkö tässä tekemään paljon syntiä?

Mielestäni ei. Jeesus osoittaa hyvin konkreettisesti esimerkiksi sen, että olemme saaneet paljon anteeksi, ja se herättää meissä rakkautta Jumalaa ja toisiimme kohtaan. Jeesus on realisti. Hän tietää, että olemme langenneet synnin pauloihin ja synty kantaa meissä hedelmää. Emme selviä yksin syntivelkamme alta niin kuin eivät vertauksen miehekään olisi selvinneet veloitastaan.

Mikä on sinulle tekstin tärkein asia?

Naisen rohkeus ja vankkumaton usko. Nainen, jaden missä syntinen ja halpa, halusi mennä Jeesuksen luokse. Hän luotti, että Jeesuksen luona hä-

nelläkin on paikka. Nainen lähestyi Jeesusta varovaisesti, konttaamalla ja selän puolelta. Hän itki, ehkä syn-tään, ehkä pelkojaan, ehkä surusta, ehkä helpotuksesta. Tässä hän oli, Mestarin jalkojen juuressa. Hän ei välittänyt muiden mielipiteistä ja halveksuvista katseista. Jeesuksen luota hän löytää rauhan ja sovinnon. Puhuttelevia ovat myös Jeesuksen sanat: ”Uskosi on pelastanut sinut. Mene rauhassa.” Muuta ei tarvita. Kasteessa lahjaksi saatu usko on pelastanut minutkin ja sinutkin. Saamme elää rauhassa itsemme ja Jumalan kanssa.

Miten puhut synnistä omissa saarnoissasi?

Riippuu pyhän aiheesta ja tekstistä, mutta yleisesti ottaen niin, että synty on todellisuutta, vaikka emme sitä haluaisikaan nähdä. Rikomme itseämme, toisiimme ja Jumalaa vastaan ja tarvitsemme syntien anteeksiantamista, armoa ja pelastusta. Synnistä emme pääse koskaan eroon, mutta Jeesuksen sovitustöy tähden meidän ei tarvitse pelätä tuomiota. Jeesus kantoi koko maailman synnit. Jumala hylkäsi hetkeksi Poikansa, ettei Hänen tarvisi hylätä meitä.

Sunnuntaina 1.3.

Halskilan kirkossa saarnaa pastori Laura Laitinen. Messu alkaa klo 12.

neus. Ja koska synty siis varsinaisesti on Jumalasta luopumista, ei siinä ole aste-eroja, vaan synty on syntiä.

Miten puhut synnistä omissa saarnoissasi?

Riippuu pyhän aiheesta ja tekstistä, mutta yleisesti ottaen niin, että synty on todellisuutta, vaikka emme sitä haluaisikaan nähdä. Rikomme itseämme, toisiimme ja Jumalaa vastaan ja tarvitsemme syntien anteeksiantamista, armoa ja pelastusta. Synnistä emme pääse koskaan eroon, mutta Jeesuksen sovitustöy tähden meidän ei tarvitse pelätä tuomiota. Jeesus kantoi koko maailman synnit. Jumala hylkäsi hetkeksi Poikansa, ettei Hänen tarvisi hylätä meitä.

Sant’Egidio-yhteisön jäsenet kokoontuivat joulupäivänselle myös viime jouluna. Yhteisö aloitti joulupäivänselle 1980-luvulla. Alussa sitä vastustettiin ja väitettiin, että se häpäisee arvokkaan rakennuksen. Sant’Egidion kotikirkko on Roomassa Trasteveressa. Moni suomalainenkin on osallistunut sen toimintaan jakamalla soppaa Rooman metropolille.

Tässä ruokaseurassa jokaisella on nimi

Köyhät teillä on aina keskuudessanne, sanoi Jeesus. Ja tuntui tietävän, mistä puhui.

Sant’Egidio-yhteisö Roomassa on avannut kirkon ovet kadun kansalle. Ihminen ei elä pelkästään leivästä – mutta ei myöskään leivättä, on sen toimintamalli.

KAARINA HEISKANEN teksti
STEGIDIO kuva

Pitkät ruokapöydät notkuvat herkuja. Pöytien ääressä istuu ri-pirinnan hyvin toimeentulevan näköisiä ihmisiä ja heitä, jotka ovat tulleet aterialle suoraan kadulta nukkuttuaan yön makuupussiin kääriytyneinä suurkaupungin mahtirakennusten pylväikoissa. Taustalla kaareutuvat katedraalin holvit, joita kannattelevat korkeat ja jykevät pylväät.

Kuva on kuin **Federico Fellinin** elokuvissa. Se ei kuitenkaan ole elokuvaa vaan joulupäivän ateria. Aterialla on Santa Maria Trastevere -kirkon suojissa toimiva Sant’Egidio-yhteisö. Yhteisöön kuuluu hyvin toimeentulevia roomalaisia ja rutiköyhiä, paperittomia maa-hannuuttajia, asunnottomia, narkomaaneja, vankilasta vapautuneita. Yhteisö on toiminut vuodesta 1968 lähtien. Jäseniä sillä on 50 000 yli 70 maasta.

– Aloimme järjestää joulupäivän aterioita kirkossa 1980-luvulla. Alkuun sitä vastustettiin ja pidettiin rakennuksen häpäisynä. Mutta tämä on meidän perheemme, ja haluamme viettää joulua yhdessä, sanoo **Leonardo Gialloreti**. Gialloreti on neurologi ja opettaja Rooman Tor Vergata -yliopistossa. Sant’Egidio-yhteisöön hän tutustui 16-vuotiaana.

Joulupäivällinen on yhteisön huippuhetkiä. Jokainen aterialle osallistuva saa joululahjan, ja jokaisen lahja on erilainen. Isoista paketeista ei ole kyse; asunnoton voi saada vaikkapa saippuan. – Emme voisi antaa henkilökohtaista lahjaa, jos emme tapaisi läpi vuoden. Me tunnemme heidät nimeltä. Se on rakkauden kieltä. Gialloreti muistuttaa Jeesuksen Rikas mies ja Lasarus -vertauksesta, jossa Lasarus kerjää pöydältä tippuvia murusia. – Vertauksessa rikkaalla miehellä ei ole nimiä, mutta köyhällä on.

Meidän maailmassamme köyhät ovat nimettömiä, mutta menestyvien nimiä palvotaan ja toistellaan mediassa. – Jumalan logiikka on toisenlaista. Se on rakkauden logiikkaa, ja meidän täytyy ryhtyä elämään sen mukaista elämää.

” Ulos ja kadulle, pois kirkon seinien sisältä.

St’Egidio-yhteisön toimintamalliin kuuluu meneminen pois kirkon suojaavien seinien sisältä. Gialloreti siteeraa paavi **Franciscusta**. – Itseensä ja omiin ristiriitoihin-käpertyvä kirkko potee hengellistä sairautta. Valitsen mieluummin sen riskin, että menen kadulle ja haavoitun, kuin hengellisesti sairaan kirkon, paavi sanoo. Gialloreti korostaa, että köyhyys on monenlaista. Yksinäisyys

on köyhyyden laji, joka tavoittaa ulkoisesti menestyvänkin ihmisen.

Auttamisella on rajansa. Kukaan ei voi ratkaista toisen ihmisen ongelmia. Eikä kannata pettyä siitä, että toinen ei suostu autettavaksi. Kirkkokaan ei voi ratkaista kaikkia ongelmia.

– Se on yhteiskunnan tehtävä. Hyvinvointivaltio on ihmiskunnan parhain saavutus, ja siitä on otettava kiitollinen menneille sukupolville. Mutta sen toimintamalli ei ole kirkon malli.

Kirkon ja auttavaa kättä ohjenta-van kristityn esikuvaksi Leonardo Gialloreti nostaa Simon Kyreneläisen, joka tempautui kadun varrelta kantamaan Jeesuksen ristiä. – Hän tahtoi auttaa kärsivää ja suostui kantamaan taakkaa. Hän ei voinut ratkaista Jeesuksen ongelmia, vaan Jeesus joutui kidutetuksi ja kuoli. Kun autamme jotakuta kantamalla hänen ristiään, valmistamme samalla tietä ylösnouse-lyktyä on monenlaista. Yksinäisyys

Laupias samarialainen pysähtyi ryöstetyn ja piestyn miehen avuksi, kun pappi ja leviitti olivat ohittaneet hänet. Gialloreti oppi Sant’Egidio-yhteisössä, että *Laupias samarialainen* -kertomuksella on jatko-osa: se, jossa Jeesus vierailee Martan ja Marian luona ja antaa pisteet Marialle, joka istuu kuuntelemaan Jeesusta, vaikka Martalla on kädet täynnä työtä. – Tarinat liittyvät yhteen. Jos et opi istumaan ja kuuntelemaan Jeesusta, et muista ensi kerralla pysähtyä kohtaamasi köyhän luo. Gialloreti puhui Jyväskylässä Jaetut eväät -jumalanpalveluspäivillä. Päiviin osallistuvien puheissa hän kuuli huolta ja harmia kirkon jäykistä rakenteista. Gialloreti muistutti, että rakenteet ja hallinto ovat luuranko, jota tarvitaan.

– En ole niin huolissani rakenteista, joita meillä on ympärillämme. Olen huolissani rakenteista, joita meillä on mielessämme ja jotka estävät meitä näkemästä lähimmäisiämme.

Kolumni

Voisitko sinä menettää mielenterveytesi?

Voitko sinä sanoa, että et missään tilanteessa voisi menettää mielenterveyttäsi?

Seurakuntatyössä tapaa paljon ihmisiä, kuulee monia tarinoita ja oppii ymmärtämään elämän monimuotoisuutta. Yleensä diakoniatöimiston ovesta kulkevat ne ihmiset, joiden elämä ei ole mennyt niin kuin olisi toivonut. Ja yhä useamman ihmisen mieli on tavalla tai toisella järkkynyt. Ilman omaa toivettaan, tai syytään.

Monen tarina menee näin: Oli koulutus, työ, koti, terveys ja perhe. Normaalila elämää. Oli autot ja asuntolainat, oli koirat ja kakarat. Sitten tilanne alkoi muuttua asia kerrallaan. Meni työpaikka ja sen mukana maksukyky. Kun ei ollut enää varaa käydä missään, jäivät ystävät. Vaikka kuinka yritti, ei saanut laskuja maksettua ja ulosotto alkoi vainota. Ja sitten tuli unettomuus. Tätä rataa monen kertomus jatkuu. Ja sinä työntekijänä kuuntelet ja mietit, mikä olisi paras tapa auttaa. Ja harmittelet mielessäsi, että et ole miljonääri tai ministeri tai Jumala. Olet vain seurakunnan diakoniatyöntekijä varustettuna diakoniatyön määrärahoilla ja inhimillisillä voimavaroilla. Sinulla ole päätäntävaltaa, paljonko Jyväskylän kaupunki tai Suomen valtio satsaa kaikkein köyhimpien ja heikoimpien elämiseen.

Mielenterveysongelmat eivät nouse tyhjistä. Meihin vaikuttavat paljon omat geenimme ja kuinka korkea koherenssitaso itse kullakin on. Mutta mihin kaikkeen voimme vaikuttaa lainsäädännöllä ja arvioimalla eri päätösten vaikuttavuuksia? Mikä vaikutus on koulujen ryhmäkokojen suurenemisella? Kouluterveydenhuollon vähentämisellä? Kodinhoitajien katoamisella maailmankartalta? Investointien ja työpaikkojen siirtämisellä ulkomaille? Perheiden hajoamisella? Oikean ja väärän hämärtymisellä?

Mielenterveyskuntoutuja. Kummallinen sanahirviö. Ajattelenkin, että jokaisen mieli tarvitsee joskus kuntoutumista. Toisten kuntoutusjakso vain kestää pidempään kuin toisten. Ja aina siinä tarvitaan ihmisten ja yhteiskunnan apua. Kun jalka on kipsissä, on helppoa saada apua, mutta jos mielesi jumittaa kokemiesi kriisien painosta, onkin avun saanti vaikeampaa. Ja aina ei edes jaksa pyytää.

Yhteisöllisyys on kasvamassa, samoin vapaaehtoistyö. Millainen yhteiskunta meillä olisi ilman kolmatta sektoria ja vapaaehtoistoimijoita ja lahjoittajia? Eduskuntavaalit ovat tulossa. Toivon ja rukoilen, että Suomi saisi viisaat ja avarakatseiset päättäjät, joilla olisi sydäntä ihmiselle. Tuottavuus ei ole pelkkiä euroja.

Voitko sinä vanhoja, että et missään tilanteessa voisi menettää mielenterveyttäsi? Minä en.

Ainoleena Laitinen
Diakoni, Keltinmäen
alue seurakunta

Tänään rukoilen

Anna voimaa suruun

Hyvä ystäväni kuoli pitkän sairauden jälkeen. Hän oli erittäin valoisa ihminen, eikä pelännyt missään vaiheessa kuolemaa. Rukoilen per-

heenjäsenille voimaa suuren surun keskellä.

nainen 53 v.

Reinikainen ei kuitenkaan pysynyt kaidalla tiellä. Hän teki rikoksen, josta tuli kuuden vuoden tuomio. Vähän aikaa sitten hän pääsi ehdonalaan vankeuteen istutettua tuomiotaan kolme vuotta.

PETRI KANANEN teksti
SAMI SAARENPÄÄ kuva

Jaana Reinikainen käytti huumeita, mutta pääsi niistä tulemalla uskoon. Kuivilla pysyttyessä on hänen mielestään auttanut kristillinen ympäristö ja korjaava Jumalan rakkaus.

– Onhan se sellainen paketti, että toimii, Reinikainen iloitsee.

Reinikaisen päihteiden käyttö selittyi pahalla ololla ja yksinäisyydellä. Itse hän väsy huumeiden täyttämään elämään. Reinikainen järkeili, että täytyihän hänellä olla muutakin kuin huumeet.

Irtautuessaan huumeista Reinikainen tunsi olevansa kuilussa, jossa toisella puolella oli yhteiskunta ja toisella puolella alamaailma. Ystävien tuella yhteiskunnan valitseminen oli yllättävän helppoa. Samalla Reinikainen päätti näyttää avoimesti itsensä maailmalle sellaisena kuin on. Tämä kannatti.

Reinikainen lopetti huumeiden käytön vuonna 2002. Tämän jälkeen hän koulutettiin kristilliseksi päihdetyöntekijäksi ja sai työpaikan Katulähetyksestä. Entinen huumeidenkäyttäjää pystyi käsittelemään työnsään narkomaanin ajatuksen kulkua.

– Olen ymmärtänyt, minun kannani on helppo olla ja pyytää apua.

Reinikaisen mielestä kristillisessä päihdetyössä ihminen otetaan ihmisenä ja hänelle annetaan arvoa. Tämän vuoksi seurakunnat ja kristilliset yhdistykset tukevat hyvin päihdeongelmaista.

– Moni sanoo, että joku ihminen on toivoton tapaus. Mutta yhdistys haluaa nostaa toivottoman tapauksen ylös. Ja se onnistuu siinä, jos ihminen haluaa.

Tällä hetkellä hän asuu Kuiville pyrkivien tuki ry:n asunnossa Palokassa.

Kuiville pyrkivien tuella on 24 asuntoa Palokassa, Tikkakoskella ja Vaajakoskella. Asukkaat tulevat pääosin vapautuvilla vangeille tarjotun Vapauteen hallitusti -projektin ja Katulähetyksen kautta. Myös kaupungin sosiaalityöntekijät ohjaavat heille asukkaita.

Kuiville pyrkien tuki on kevyen tuen asumisen yksikkö. Asukkaat saavat tukea esimerkiksi lomakkeiden täyttämässä ja virastoissa asioimisessa.

”Minun kanssani on helppo olla ja pyytää apua.

Monet asukkaista ovat alkoholistia tai narkomaaneja. Joukossa on myös peliriippuvaisia.

Reinikainen pitää Kuiville pyrkivien tuen asunnostaan todella paljon. Hänelle on tärkeää, että saa muista asukkaista juttukaveria ja vertaistukea.

– Jos asut normaalissa kerrostalossa, et saa naapureidesi kanssa paljon jutunjuurta. Kaipaen ympärilläni on ihmisiä. Minulla ei ole ainakaan halua ja tarvetta lähteä täältä pois.

Eikä pois tarvitse lähteä.

– Jotkut asuvat täällä tosi lyhyen aikaa. Puhutaan kuukausista. Jot-

kut ovat asuneet useita vuosia – jopa toistakymmentä vuotta, Kuiville pyrkien tuen työntekijä **Mari Kauhanen** sanoo.

Reinikainen arvostaa saamaansa tukea. Vankilasta vapautuneella menee aikansa yhteiskuntaan sopeutumiseen.

Kun takana on kolmen vuoden vankilatuomio, on ainakin Reinikainen ollut yksinäinen ja pelokas.

– Tulet ulos sieltä ihan eri maailmasta. Siihen tarvitsee minun mielestäni tällaisen yhteisön ja yhteisön tuen.

Jaana Reinikainen istuu asuntonsa sohvalla Palokassa. Hänen olemuksena on rauhallinen kaikesta koetusta huolimatta. Hymykin on herkkä.

Maaliskuussa Reinikainen aloittaa kuntouttavan työtoiminnan Kuiville pyrkivien tuen päiväkeskuksessa. Seuraavaksi askeleeksi hän toivoo työpaikkaa kristillisestä päihdetyöstä. Vankilasta vapautuneelle työpaikan saanti ei ole kuitenkaan helppoa.

Arki näyttää välillä rumia kasvoja. Vangilla on otsassaan näkymätön leima. Terveyskeskuksessa Reinikainen sai murskaavaa kohdella, kun sanoi tulevaisuuden vankilasta. Hän poistui paikalta eikä ole palannut.

Reinikaisten mielestä kaikkien pitäisi avata silmänsä, että päihdeongelmaiset ovat myös ihmisiä.

– Sieltä löytyvät herkkimät ja sieltä löytyy sitä parasta ainesta.

Tiesitkö?

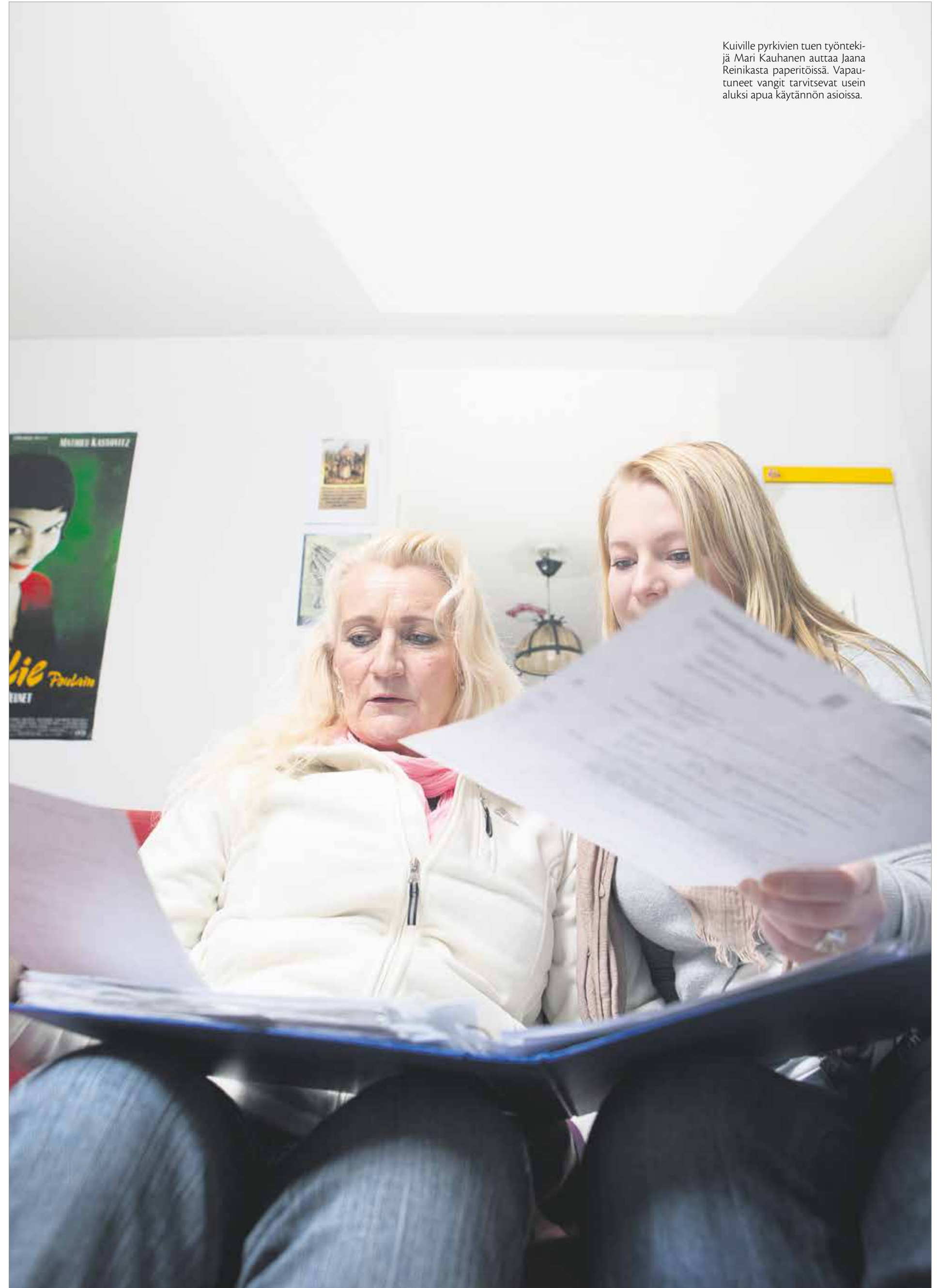
Kuiville pyrkien tuki ry on kevyen tuen yksikkö

■ Perustettu vuonna 1980 Jyväskylän maalaiskunnassa.

■ Auttaa raitistuneita ja raittiuteen pyrkiviä raittiseen ja omaehtoiseen elämäntapaan.

■ Yhdistys omistaa vuokratilat Palokassa, Tikkakoskella ja Vaajakoskella. Asuntoja on kaikkiaan 24.

Kuiville pyrkivien tuen työntekijä Mari Kauhanen auttaa Jaana Reinikasta paperitöissä. Vapautuneet vangit tarvitsevat usein apua käytännön asioissa.

Lapset tykkäävät hyppiä lehtikasoihin. Lehtikasa voi muuttaa muotoaan vaikka jättimäiseksi mammutiksi, jonka selässä voi ratsastaa. Arki voi viedä aikuista niin, että leikin mahdollisuudet katoavat hänen silmistään. Aikuisen tehtävä on silti turvata lapselle mahdollisuus leikkiin arjessa. Ja antaa samalla tilaa omalle leikkimielisyydelleen.

LEIKKI MUUTTA MAAILMAA

Lapsi hahmottaa maailmaa eri tavalla kuin aikuinen. Sama pätee myös leikkiin. Yhteistä lapsille ja aikuisille on kuitenkin se, että leikki on pohjimmiltaan mahdollisuuksien näkemistä ja molemmilla on yhtäläinen mahdollisuus katsoa maailmaa avoimin silmin.

■ HEIKKI IMPIÖ teksti
LEIKKI VIEKÖÖN -KIRJA kuvat

Leikki merkitsee hyvinvointia ja mielihyvää, niin lapselle kuin aikuisellekin. Parhaimmat leikit syntyvät yleensä spontaanisti, hyvin vähillä resursseilla.

Leikki löytyy läheltä, jos on löytäksään. Sen voi löytää vaikka omasta nimestä. Tai kun iltpalalla kurkistaa jääkaappiin pää sopivasti vinossa, silmiin osuu Mitähän tänään syötäisiin? -leikki. Aamun lehti voi olla täynnä vilistäviä runoja, jos sieltä ylivivaa sanoja pois.

Tällaisia havaintoja on tehnyt **Kaisa Järnefelt**, joka tulkitsee työkseen leikin ja vuorovaikutuksen maailmaa. Ylen lastenohjelmien toimittajana ja juontajana sekä lastenkirjailijana. Hän on kirjoit-

tanut yhdessä **Meiju Niskalan** ja **Anne Vaskon** kanssa myös viime vuonna ilmestyneen *Leikki viekoon!* -kirjan.

Järnefelt nostaa mielellään esiin filosofi, psykologi **Alison Gopnikin** ajatuksia siitä, miten lapset ja aikuiset hahmottavat maailmaa eri tavoin. Erot johtuvat aivojen eroavaisuuksista.

Gopnik havainnollistaa asiaa vertaamalla lasten aivoja vanhaan karttaan Pariisista. Kartassa risteilee pieniä teitä, mutkia ja käännöksiä. Aikuisten aivojen toimintaa hän kuvaa puolestaan uudella Pariisin kartalla, jossa näkyvät selkeät ja tehokkaat valtaväylät. Näitä tiedon valtaväyliä pitkin on helppo kulkea nopeasti, eikä eksymisen vaaraa tai yllätyk-

sen mahdollisuutta ole.

Gopnikin toinen vertauskuva hahmottamisen eroista kääntää muodonmuutoksen pääläelleen. Lapsi on kuin vapaana lepattleva perhonen, joka tutkii uteliaana puutarhaa lentäen sinne ja tänne. Aikuinen taas on se toukka, joka vaeltaa yhtä ja samaa polkua hitaasti, mutta vankasti.

Kun rikkoo rutiineja ja avaa aistit, näkee leikin mahdollisuudet helpommin, Kaisa Järnefelt toteaa. Järnefelt muistaa kouluajoilta, kuinka hän ihmetteli englannin luokassa olevaa purkkiä. Se oli opettajan tuoma tulainen, mahdollisesti Kaliforniasta. Auringonpaistetta, luki purkin etiketissä. Oliko sitä siellä oikeasti, jäi mietittämään pientä tyttöä.

Leikki viekoon! -kirjassa onkin teh-

tävä, jossa laitetaan lempipääntä purkkiin. Purkin kansi pitää sen jälkeen ehdottomasti olla kiinni, jottei ääni pääse karkuteille.

– Leikki on kuin moottori, joka pitää meidät käynnissä.

Leikillinen ajattelu kysyy: Mitä jos.

Oikeus leikkiin kuuluu Kaisa Järnefeltin mukaan kaikille, ei pelkästään lapsille. Mahdollisuus ja kyky leikkiä on kaikilla, ja sitä kannattaa myös käyttää.

– Aikuisilla olisi paljon opittavaa lapsen kyvystä antautua leikin vietäväksi ja nähdä maailma täynnä

mahdollisuuksia leikille. Aikuisen näkökulmasta tämä on tietysti joskus vaikeaa, kun arkikin täytyy saada rullaamaan.

Vaikka arjessa ei aina tuntuisikaan olevan aikaa, aikuisen tärkeä tehtävä on silti turvata lapselle mahdollisuus leikkiin arjessa. *Leikki viekoon!* -kirjan kirjoittajia jäikin hiukan harmittamaan, kun kirjasta jäi pois aukeamallinen tylysyys. Tällainen vapaa olotila-han voi olla otollinen maaperä omille oivalluksille ja hauskuudel-

lekin. – Millainen olisi maailma ilman leikkiä, olisiko meillä silloin mu- siikkia tai mitään muutakaan tai- detta, kysyy Järnefelt.

Leikki on Kaisa Järnefeltin mien- tä mahdollisuuksien näkemistä.

Se löytyy myös kaiken uuden keksimisen taustalta, niin tieteessä kuin taiteessakin.

Albert Einsteininkin kerrotaan lähestyneen suhteellisuusteoriaa leikillisellä kysymyksellä, miltä tuntuisi hypätä valonsäteen kyytiin. **Leonardo da Vinci** kehitteli puolestaan jo 1500-luvulla ajatus- tasolla lentokojetta, vaikka sitä ei testattukaan käytännössä.

– Leikillisen ajattelun ydin on osa- ta kysyä, että mitä jos? Mitä jos oli- sin sitä tai tätä? Se on hypoteesien tekemistä ja mahdollisuuksien nä- kemistä, summaa Järnefelt.

Leikillinen ajattelu ja luovuus ovat Järnefeltin mielestä hyvin rin- nakkaisia asioita. Hän uskoo, että leikkivä mieli on juuri se, joka muuttaa maailmaa ja synnyttää uutta.

Mitäs tänään syödään? Oho! Iltpalaksi on kasvanut kurkkupuu ja pyöreäsilmä- nen olio. Joskus ruoalla saa leikkiä.

Keskele lastenhuonetta ajautunut vaatekasa? No ehkä kiireisen ja miekuvitukse- toman aikuisen mielestä.

Tiesitkö?

Seurakunnan kerhoissa leikki on kunniansaan

■ Lapsuus on merkityksellinen ja ainutlaatuinen, muistuttaa Jyväskylän

seurakunnan lapsityö nettisivuillaan.

■ Jyväskylän seurakunnan alueseurakunnissa on päivä- ja perhekerhoja sekä pyhäkouluja. Päiväkerhoja on 76, ja niissä käy yli 700 lasta.

■ Kerhojen toiminnan perustana on kristillinen käsitys ja arvopohja.

Pyörä on oiva hevonen ja nappilaatikosta löytyy aarteita

Henki & elämä -Facebooksivun tykkääjät kertovat, kuinka napit, pikkuautot ja paperinuket voivat leikin maailmaan.

■ KAARINA HEISKANEN teksti

Isän rakentamassa leikkimökissä leikittiin, nukkelapset sekä pikku- sisko sekä naapurin likat kaverei- na. Minun nukkeni oli tummatuk- kainen ja pikkusiskolla vaaleatuk- kainen. No totta kai se onneton räkänokka leikkasi omaltaan nu- keltaan hiukset, kun kuvitteli nii- den siten kasvavan nopeammin.

Rauni Palosen paperinukkeihin etsittiin taustapahvia kivien ja kantojenkin alta, ja sitten vasta lii- mattiin ja leikattiin. Joka toisen sain minä ja joka toisen siukku.

Kerran peittelin pitsimysyysen pikkusiskon – sen rakkaan tappe- lukaverin – kottikärryihin peittojen ja riepujen alle ja lykin kärryt naa- puriin. Olivat ihmeissään ja umpi- kateellisia, kun kerroin, että Ruot- sista on sukulaisvauva tullut ky- lään. Ai miksi kottikärryihin? No, sisko ei sopinut meidän perinto- vaunuihin vuodelta 1952.

Tein käpylehmä. En muista, että sen kummemmin niillä olisi leik- kinyt, mutta se tekemisen riemu. Palapelejä tykkäsin tehdä uudel- leen ja uudelleen. Leikkimökki oli mäellä, mutta ei niin kovassa käy- tössä. Ison kiven päällä naapurin tytön kanssa tehtiin ruokaa kip- poihin. Voikukan lehdet olivat si- lakoita, kukat voita ja jostain tun- temattomista kasveista sain kau- raryynejä.

Pidin naapuruston pojille juok- sukilpailuita, kellon kanssa otin ai- kaa ja kirjasin ylös. Palkintoina jaoin omia vanhoja kynänpätkkiä ja muuta sellaista. Kiipeilimme puis- sa ja temppuillimme matontam- paustelineellä.

Minulla oli vain veljiä ja kylällä vain poikia, joten leikkini olivat poikamaisia. Pelasimme pönttöä ja muita piiloleikkejä, uimarannal- la läträsimme päivittäin ja poljet- tiin polkupyörällä kylää ympäri. Talvella hiihdeltiin, laskettiin mä- keä, sekä käytiin luistelemassa.

Leikittiin seinäpalloa, piilosta, poukkulautaa, hautajaisia, häitä. Naapurinpoika oli pappina, mor- siusukkinna horsmankukat!

Leikin paperinukeilla, joita myös itse piirsin. Valmiille paperinukeil- le tein lisää vaatteita. Leikin myös nappilla, jotka olivat milloin mitä- kin henkilöitä. Piirtelin nappinu- keille huoneita paperille kuin ark- kitehti ainakin.

Tehtiin kotia metsään, hienoja mattoja sammaleesta ja jäkälästä. Tätä kotia leikittiin koulussa, kos- ka koulu oli ihan metsän laidassa. Kotona pelattiin pelejä, lautape- liä, jääpalloa, pum-sotaa.

Kerran myöhästyin koulusta, kun alakouluaikaan haudattiin kuollut lintu. Laulettiin virsikin, *To- tuuden henki, johda sinä meitä*. Kun- non hautajaiset pidettiin, mutta opea nauratti. Lukiossakin leikin

vielä; kaikki vapaa-aika meni kort- tipelissä; pelattiin ristikontraa.

Suurin ilonaiheeni oli serkultani saamani pyörä. Ajelin sillä pitkin metsäteitä ja -polkuja. Pyörä sai useimmiten olla poni tai hevo- nen. Olin lukenut kaikki *Lau- ra*-sarjan hevostekstit

Armi Aavikko oli siihen aikaan ko- va juttu. Lyöttäytyi (silloin tiedet- tiin, että vain) lauluissa yhteen **Dannyn** kanssa. Kaverini kanssa ihailtiin ja leikittiin Armia ja Dan- nya: ratkottiin rikoksia, seikkailtiin – mitä nyt keksittiin. Minä olin aina se Danny, tennispallo housuissa.

Saippuakuplien puhaltelu oli huo- letonta puuhaa. Kun meillä oli kis- sanpentu, pötköttelin lattialla ja vedin narunnokkaan kiinnitettyä paperitötteröä lattialla. Kissa juoksi sen perässä päni ympäri, mahan päältä... ja minua kutitti ja nauratti. Nappilaatikosta etsin kauniita nappoja ja kehittelin niis- tä kuninkaan hovin prinsessoje- neen, vartioijineen ja palvelijoi- neen. Kerran leikin lattialla pape- rinukeilla, kun tuttavaperhe saapui kylään. Yksi vierasta kysyi: ”Leikki- kö se vielä”. Loin häneen viileän sil- mäyksen ja jatkoin leikkiä.

Pikkupoika-aikani leikkejä olivat vauhditon pituushyppy, hyrrä, hiekkalaatikolla pienoiskaupun- kien ja teiden rakentaminen ja pikkuautot, sähkömoottorin te- keminen ja pyörittäminen, liidok- kien ja leijojen rakentaminen ja lennättäminen, pienoisrautatiet, Seutulan lentoasemalla lentoko- noiden katselu, kaarnalaivakilpai- lut, paini...

”Se on niin mielikuvituksen alainen.

”**Se on niin** mielikuvituksen alai- nen, että tekee leekoista kaikkee”. Tämä mainio tokaisu leviää netis- sä jonkun 6-vuotiaan Julian kuvai- luna pikkuvieljästään Pasista.

Minä tein serkkuni kanssa lee- koista kaikkee. Hauskinta oli teh- dä tiilikiven kokoinen 3-D laby- rintti, jossa risteili pieniä kanavia tuhottomasti. Rikkinäisestä kuu- lalakaerista tai vastaavasta löyty- nyt pieni, millinen tai parimillinen metallikuula sinne sisään, ja muu- tama heilautus.

Helposti vierähti koko ilta, kun yritti kuulaa pois labyrintistä. Ra- pina ja kolina vain kuului, mutta mistäs sitä tiesi, mihin suuntaan olisi pitänyt kulloinkin kääntää.

Pikkuautoilla neppiminen. Raken- nettiin hietikkoon pitkiä autorato- ja, joissa oli kaarteita, mutkia ja mäkii. Siinä vierähti tuntikausia. Vielä aikuisenakin on kavereiden kanssa käyty neppimässä.

HIEROJA - KUPPARI
JALKOJEN HOIDON AMMATTI-
TUTKINNON SUORITTANUT
Sirkku Lahtinen
Väinökatu 7 A 4
Puh. 615 220, 0400-647 547

KotiData

0600 950 50
1,48€/min+pvm/mpm

Autamme tietokoneasioissa.
Myös asiakaskäynnit!
Vaihe 040 750 7550

Palveleva Puhelin

Keskusteluapua nimettömänä
ja luottamuksellisesti.
Päivystys numerosta
01019 0071
su-to klo 18–01 ja
pe-la klo 18–03.

PALVELEVA PUHELIN
01019 0071
evl.fi/palvelevanetti

EkoCenter
KIRPPUTORIT MONIPUOLISET VALIKOIMAT
& EDULLISET HINNAT
Vaatteet Huonekalut Kengät
Astiat Kirjat yms.
KANKITTE 10 KUMMERUKSENKATU 13 PUNASILANTIE 4
020 712 1580 040 756 3303 040 545 0353

Suurella sydämellä

Tekee hyvää tehdä hyvää.
Nyt löydät vapaaehtoistyötä netistä.

www.suurellasydamella.fi

Tule mukaan Ekopaastoon 18.2. – 4.4.2015!

yle

Ole kuulolla!

Seurakunnan radio-ohjelmat
Radio Keski-Suomesta 99,3 MHz
tiistaisin ja torstaisin noin klo 13.40

Henki & elämä

Facebookissa nähdään!

Anna meille juttuvinkkejä ja palautetta!

Henki & elämä

Unelmat paremmasta maailmasta elävät

JANNE VILLA teksti
HANNU JUUKOLA kuva

Suomigospelin legenda **Jaakko Löytty** on juhlakiertueella. – Ikä osoittaa merkkejään, mutta sielu rokkaa edelleen! Tulevat konsertit ovat jäävuoren huippu siitä musiikista, mitä olen tehnyt yli neljän vuosikymmenen ajan, sanoo suomigospelin kivijalka Jaakko Löytty. Laadukkaan ja laajan tuotannon tehnyt Jaakko Löytty tunnettiin takavuosina maamme johtavana kristittyinä nuorisomusiikkona. Hän on työskennellyt myös Jyväskylän kaupunkiseurakunnan nuorisomusiikkona 1970-luvulla. Löytyn 60-vuotisjuhlakiertueen ja levyn nimi on *Hyvät sanat – Taivaallinen sävel*.

– Toivon, että taivaan valtakunnan todellisuus toisi tänne sävelten ja sanojen kautta edes pienen pilkahduksen itsestään. *Siipirikko*-laululla Löytty tuo esiin vammaisten ihmisoikeudet.

– Erityisesti vammaiset ovat pahiten syrjäytymisvaarassa. Heidän ihmisoikeutensa eivät ole toteutuneet niin kuin olisi pitänyt. Jossakin päin maailmaa heitä hävetään ja piilotetaan muun yhteiskunnan näkymättömiin.
– Haluan *Siipirikko*-laulullani olla tekemässä heitä näkyviksi. En ajattele, että "je suis siipirikko", vaan että olemme kaikki siipirikkoja.

Konsertin ensimmäisen osion puolisena lankana on maailmanparantamisen palo.

– Oikeudenmukaisuuden ja tasa-arvon edistäminen eivät ole vain kauniita periaatteita. Ketään ei saa syrjiä! Emme saa turtua ihmisten kärsimykseen.
Kiertueen luonteva yhteistyökumppani on Suomen Lähetysseura.
– Lähetysväki puhuu ja toimii kirkkaasti – itsensä likoon laittaen – lähimmäisenrakkauden ja sielunpelastuksen puolesta.
– En olisi voinut keksiä konsert-

tien keräystuloille parempaa kohdetta kuin työ vammaisten ihmisarvon toteutumiseksi Nepalissa, Etiopiassa ja Botswanaissa.
Löytty tunnetaan rippikoululauluista ja virsistä. Monet laulut ovat syntyneet myös siksi, että hän tahtoo pitää heikoimpien puolta. *Siunaa koko maailmaa*-virren Löytty sanoitti namibialaisen **Enoch Sontongan** sävelmään.

– Asuin Namibiassa, silloisessa Lounais-Afrikassa, alle yksivuotiaasta 12-vuotiaaksi vuosina 1955–67. Mustat ja valkoiset elivät erillään. Mustilla oli omat kaupunginosat valkoisten kaupunkien ulkopuolella. Puiston penkeissä luki: only for whites. Junissa mustille oli omat vaunut erikseen, Jaakko Löytty muistelee.

– Kun vanhempani matkustivat ambolaisten työtoveriensa, esimerkiksi piispan, kanssa, he jouduivat majoittumaan eri hotelleissa ja syömään eri ravintoloissa.

Juhlakonsertin toisen osion runkona ovat rakkaus- ja parisuhdelaulut. Löytty kiittää konserteissaan vaimoaan, kirjailijaa **Kaija Pispää**. Taiteilijakaksikon yya-sopimus on kestänyt yli 40 vuotta.
– Olemme selvinneet myrskysten läpi. Taistelu jatkuu. Kyllä me rakastamme toisiamme, vaikka välillä otammekin kovasti yhteen.

Elämäntuskasta ja taivaskaipuusta sekä rakkauden ja paremman maailman mahdollisuudesta musiikkia tehnyt Jaakko Löytty laulaa todeksi luvattun maan.

▶ Jaakko Löytyn juhlakiertue torstaina 12.3. klo 18 Paviljonki, Jyväskylä
Lippuja voi tilata osoitteista www.lippu.fi tai www.lippupalvelu.fi.
Konserttien yhteydessä myydään Löytyn uutta levyä *Hyvät sanat* – Taivaallinen sävel. Levyä voi tilata helmi-kuun lopulta lähtien myös Suomen Lähetysseuran Basaarista basaari.mission.fi/

Surun pyyhit silmistäin – miksi musiikki itkettää?

KAARINA HEISKANEN teksti ja kuva

On tämä niin ihana laulu, nyh, sanat, ja kaivat nenäliinan esiin. Miksi musiikin aiheuttama suru on nautinnollinen tunne? Musiikin tunteiden tutkijoita on jo pitkään askarruttanut musiikin herättämän surun paradoksi.

Jyväskylän yliopiston musiikkitieteen laitos etsii mekanismeja, jotka selittävät musiikin aiheuttaman surun nautinnollisuutta. Tutkimushankkeen nimi on *Surun suloiisuus*. Siihen voi osallistua täyttämällä netissä lomakkeen, jossa ky-

sellään, mitä tunteita ja reaktiota surullinen musiikki herättää. Kokeiden tuloksilla on käytännön merkitystä esimerkiksi musiikin hyvinvointivaikutusten sovel-luksille.

Empatia-lohtu-teorian mukaan musiikin herättämän surun nautinnollisuus johtuu surullisissa kokemuksissa erityyvisistä lohduttavista hormoneista. Teoria esittää, että surullinen musiikki pystyy herättämään kuulijassa todellista surua empatiasta hyödyntävien mekanismien avulla. Tosiämän menetyksen puuttuessa musiikin herättä-

Musiikin herättämä suru voi olla lähellä nautintoa – miksi ihmeessä? Yliopiston musiikin laitos selvittää sitä tutkimuksessaan.

▶ Tutkimus toteutetaan internetkyselynä, johon vastamiseen kuluu aikaa noin 20 minuuttia. Kyselylomake on avoimena helmikuun loppuun ja siihen voi vastata osoitteessa <http://bit.ly/surumusiikki>.

Sanna Sepponen Tansaniassa: Turha hävetä vammaista lasta

LAURA MERILÄINEN-AMAUMO teksti ja kuva

Toisenlaiset frendit -tv-sarjasta tuttu **Sanna Sepponen** tutustui Lähetysseuran etsivään vammaistyöhön Tansanian syrjäkylissä.

Sanna Sepponen ja hänen äitinsä **Sari Sepponen** tutustuivat hiljattain Lähetysseuran ja Tansanian evankelis-luterilaisen kirkon tukemaan Rainbow-koulun, jonka etsivä vammaistyö etsii vammaisia lapsia ja tekee diagnooseja ja hoito- suunnitelmia. Koillis-Tansaniassa heidän työalueeseensa kuuluu

28 kylää. Sepposet vierailivat kylissä, tapasivat vammaisia ja heidän perheitään, kuuntelivat vanhempien huolia ja jakoivat kokemuksia. Sannan tarina kiinnosti.
– Sanna on kehitysvammainen ja hän elää itsenäisesti tuetussa asunnossa ja käy töissä ravintolassa. Sanna on menestynyt urheilijalle hänellä on oma tv-ohjelma, etsivän vammaistyön tiimiä johtava Lähetysseuran projektikoordinaattori **Kirsi Salo** esitteli.

Tansaniassa vammaisuuden ajatellaan joskus aiheutuvan kirouksesta, ja siksi vammaisia lapsia hä-

Sanna Sepponen on Lähetysseuran Tasaus-kampanjan sanansaattaja. Kampanja tukee kehitysvammaisten lasten ja nuorten koulunkäyntiä.

vetään ja piilotellaan. Piiloon on jäänyt myös pieni **Bahati Maiko Ojaya**, 6-vuotias maasai-tyttö. Etsivän vammaistyön tiimi sekä Sanna ja Sari tapasivat Bahatin äidin **Sofian Ojayan** Ronjo-kylässä. Perheessä on ollut suuria vaikeuksia hyväksyä vammaista lasta, ja hänet on jätetty heitteille.
– Hän on kaunis lapsi. Pidä hänestä hyvää huolta. Vammaisia ei tarvitse hävetä. Sanna Sepponen kannusti Sofiata.

Sari Sepponen vakuutti, että vammaisia on joka puolella maailmaa ja että haasteista kyllä selviää.
– Me kohtelemme Sannaa kuin ketä tahansa ihmistä, emme kohtele häntä kehitysvammaisena, Sari Sepponen kertoi.

Kirsi Salo iloitsee, että Sofia-äidin ja koko yhteisön asenne vammaista lasta kohtaan on lämmennyt, ainakin hieman.

– On ollut mielenkiintoista aistia ja todeta, että me kehitysvammaisten perheet ollaan aika tavalla samanlaisten ongelmien kanssa tekemisissä, Sari Sepponen pohti.

▶ Voit auttaa lahjoittamalla: Keräyspuhelin 0600-11310 (10,26 € / puhelu + pvm) Tekstiviesti Tasaus5 (5€) tai Tasaus10 (10€) numeroon 16155 Lue lisää: www.tasaus.fi

Puoluejohtajat mukana kirkon arvoillassa

KIRKON TIEDOTUSKESKUS teksti

Kirkko tuo alkaneeseen eduskuntavaalikeskusteluun mukaan arvokysymykset ja esityksensä tulevaan hallitusohjelmaan järjestämällä arvoillan.

Arvoillan keskustelussa pääteemoina ovat köyhyys, kehitysyhteistyö sekä uskonnonvapauskysymykset.

Arvoillan paneelissa on mukana puheenjohtajia nykyisistä eduskuntapuolueista. Tilaisuuden

avaa arkkkipiispa **Kari Mäkinen**.

Arvoilta on Helsingin tuomiokirkon kryptassa torstaina 26. helmikuuta kello 18. Suoraa videolähetystä arvoillasta voi seurata kirkon verkkosivuilta evl.fi.

Arvoilta myös radioidaan suorana lähetyskseenä Radio Dein kautta (89 MHz, kaapeli-verkossa 101,9).

Yleisö, katsojat ja kuuntelijat voivat osallistua illan keskusteluun Twitterissä hashtagilla #arvoilta.

Martat ja KolmeKuutoset lahjoittivat lapasia

KAARINA HEISKANEN teksti

Keski-Suomen Martat ry järjesti lapastalkoot yhteistyössä lapsikuoro KolmeKuutosien ja Hope ry:n kanssa. Martat neuvoivat lapasia talkoilla. KolmeKuutosien keräämistä langoista.

Ensimmäiset 35 paria lapasia on jo lahjoitettu Hope ry:lle, ja kampanja jatkuu 31.3. saakka. Hope ry jakaa lapaset vähävaraisien lapaille.

Keski-Suomen Martat ry viettää 90-vuotisjuhlansa erilaisin tem-pauksin ja tapahtumin. Lapastalkoot ovat yksi marttojen tapa-

edistää kotien ja perheiden hyvinvointia Keski-Suomessa.

Hope toimii, jotta lapsilla Suo-messa olisi tasa-arvoiset mahdollisuudet kokea ilon ja onnistumisen hetkiä. Hope jakaa tavaralahjoituksia, harrastustukea ja vapaa-ajan elämyksiä vähävaraisille lapsiperheille.

KolmeKuutosien lapsikuoro koostuu nimensä mukaan Jyväskylän kaupungin koulujen 3.–6.-luokkien oppilaista. Kuoro esiintyi ennen joulua Kuokkalan kirkossa ja pauksin ja tapahtumin. Lapastalkoot ovat yksi marttojen tapa-

Elämää verkossa
www.jyvaskylanseurakunta.fi

SOITA JA VARAA ILMOITUSTILA

Henki & elämä -lehteen

Terhi Takkinen 040 535 0047
jklsrc.ilmoitukset@evl.fi

Ikäihmisten syntymäpäiviä

SYNTYMÄPÄIVÄJUHLAMESSU KAUPUNGINKIRKOSSA

Juhlamessu on sunnuntaina 15.3. klo 10, ja sen jälkeen on juhlahävit Vanhassa pappilassa, (Vapaudenk. 26). Juhlapäivään kutsumme Sinua Keskustan aluiseurakuntalainen, joka täytät 70, 80, 85, 90 tai sitä enemmän tamm-, helmi-, maal- tai huhtikuussa 2015. Voit ottaa mukaan puolison tai läheisen. Tarjoiin vuoksi ilmoittautumiset perjantaihin 6.3. mennessä: aluisteeri Kaisa Tuomi 040 535 0492, diakonissat Lea Pietiläinen 050 549 7027 ja Kirsti Kataikko 050 340 0665.

IKÄIHMISTEN SYNTYMÄPÄIVÄJUHLA KUOKKALASSA

Yhteinen juhla on torstaina 28.5. klo 13-15. Kutsumme juhlaan 70, 75, 80, 85, 90 ja sitä enemmän tamm-kesäkuussa 2015 täyttäviä kuokkalalaisia. Voitte kutsua mukaan myös yhden läheisenne. Ilmoittautuminen 18.5.

Musiikkia kirkoissa

HÄÄMUSIIKKI SOI TAULUMÄELLÄ

Tutut hääämarssit ja vähän harvinaisemmatkin hääsoitot kuullaan Taulumäen kirkon Häämusiikki-illassa. Hääämarseista suosituimpia ovat Erkki Melartinin Prinsessa Ruususen Juhlamarssi sekä Toivo Kuulan ja Felix Mendelssohnin hääämarssit. Lisäksi kullakin kanttorilla on oma, vuosien varrella muodotunut ohjelmistonsa. Niistä voi löytä mielenkiintoisen vaihtoehtoja perinteisille marseille, ja ne voivat tuoda vihkitilaisuuteen uutta väriä. Vihkitoitimituksessa lauletaan ainakin yksi virsi. Häämusiikki-ilta on perjantaina 13.3. klo 18.30. Sen toteuttavat kanttori Jukka Hassinen ja pastori Tuomas Palo.

KUNNIANOSOITUS EINO LEINOLLE KUOKKALASSA

JAMKin opiskelijoiden konsertti kuullaan sunnuntaina 1.3. klo 18. Konsertti on nimeltään Tulkaa kotiin – kunnianosoitus Eino Leinolle. Siinä esiintyvät Topias Lehtola, laulu, viulu, Veli-Matti Silanterä, sähköbasso, kontrabasso, Lauri Hallikainen, kitara, harmoni, ja Eero Kortesoja, kitara, mandoliini, saksofoni. Ohjelma 10/5 e.

ISÄNNÄN VIRSIEN ILTA MUISTAA TALVISODAN PÄÄTTYMISTÄ

Perjantaina 13.3. tulee kuluneeksi 75 vuotta talvisodan päättymistä. Isännän virsien illassa keskiviikkona 11.3. klo 19 Keltinmäen kirkossa Pentti Saulio kertoo virsien teotjista ja syntymäpaikoista, kanttori Heli Nieminen johtaa yhteislaulua ja pastori Johanna Salminen pitää iltarukouksen. Kolehti Jyväskylän Sotaveteraanit ry:lle.

Hiljaisuuden retriitti Kutsu ylönousemukseen

Keltinmäen kirkolla 10.4 –12.4. Rukousta ja lepoa äänen silissä. Retriitin ohjaavat Eivor Pitkänen ja Anu Vuorenmäe. Retriitti alkaa perjantaina 10.4. klo 18 ja päättyy 12.4. sunnuntain messuun. Yöpymiset kotona, ruokailut kirkolla. Hinta 50 € sisältää ohjelman sekä kaksi ateraa (la), iltapalan (pe, la) ja päiväkahvit. Mahtuu 15 osallistujaa ilmoittautumisarjastuksessa. Sitovat ilmoittautumiset 27.2.–27.3. www.jyvaskylanseurakunta.fi Peruuksukset 31.3. mennessä. Sen jälkeen tehdyistä peruutuksista perimme täyden retriittimaksun. Lisätietoja (ark. klo 9–15) Aira ”Aikku” Lehto p. 050 340 9899. Järjestää Keltinmäen aluiseurakunta.

Suhteellisen kivaa

10.3. klo 18 Vanhassa pappilassa Vapaudenkatu 26 Tule miettimään kahvikupposen äärellä, millaista virikettä, virkistystä ja toimintaa kaipaisit hyvin toimivan parisuhteen tueksi. Jatkamme ajatusten virittämistä siirtymällä Kaupunginteatteriin klo 19 alkavaan Teatteritietäin Avoin liitto -teemaltaan, jossa perheneuvoja Pekka Puukko alustaa aiheesta Rakkaus ja rakastamisen vaikeus.

Tapahtumat

26.2.–12.3.

TAULUMÄEN KIRKKO

Messu su 1.3. klo 18, Viitala, Hautalahti, Hassinen.
Tuomasmessu su 8.3. klo 18, Siistonen, Liukkonen, Niiles-Hautanen.
Häämusiikki-ilta pe 13.3. klo 18.30, Hassinen, Palola.

HUHTASUON ALUESRK

HUHTASUON KIRKKO
Messu su 1.3. klo 10, Tervonen, Juho Hintikka, Mertanen. Pyhäkoulu messun aikana.
Messu su 8.3. klo 10, Siistonen, Vuorenoja. Yhteiskunnallinen kirkkopyhä; Alueneuvoston jäseniä. Kahvit ja keskustelutaluisuus
Virsi-ilta ke 11.3. klo 18.30, Mertanen.

Lapset ja perheet:

Pikkukirkko ke 11.3. klo 9.30, Siistonen, Mertanen, Kettunen.
Kysy mahdollisia vapaita päiväkerho- paikkoja 3–6 vuotiaille 050 3235355.
Kierrätyskartteluilta ma 2.3. klo 17.30. Aikuisten käsityökerho to klo 18.
Perhekahvila ke klo 9.30 – 11.
Perhejumbis lapsille ja aikuisille to klo 10, Ilm. 050 3018233.
Käsityöpaja to klo 12.3. klo 17.30, aikuisille ja 5–9 v. lapsille.

Kouluikäiset:

Maanantaisin:
Sählyä: Klo 17–18, 3–4-luokan pojat. Klo 18–19, 5–6-luokan pojat. Klo 19–20, 7–8-luokan pojat.
Toimintakerho klo 17.30–19, 1–4 luokalaiset tytöt.
Tiistaisin:
Sählyä klo 17–18, 1–2-luokan pojat.
Liikuntakerho klo 18–19, 2–4-luokan tytöt.

Nuoret:

Poikien sähly yli 18 v. ma klo 20.
Nuorten sähly yli 15 v. ti klo 19–21.
Isos-jatkoilua ja avustajakoulutukset to klo 17.30–18.30.
Nuortenilta to klo 18.30–20.30.

Ryhmätöimintää:

Veteraanikuntoliittojiden voimistelu ma 8.30–9.30.
Pietarin Killan miesten ilta ti 3.3. klo 18, Taivasten valtakunta lähellä ihmistä, Halonen.
Torstaitapaaminen to 5.3. klo 14, Halonen.
Työntekijöiden lentopalloa to klo 14.30–16.30.
MMV-kuoro to klo 17.30.
Tied. 050 521 5410.
Naisten jumppa to klo 18.–19.

Diakoniapäivystys:

Ti–ke klo 9–10.30, muuna aikana elina. vepsalainen@evl.fi 050 549 7005.

HALSSILAN SRK-KESKUS

Messu su 1.3. klo 12, Latinen, Vuorenoja. Urpo Vuorenoja laulaa messussa.
Raamattuopetuksen ja musiikin ilta ke 4.3. klo 18.30; Herran enkeli, Aino Viitanen. Musiikkia Lähde ja Heli Nieminen.
Monokirkko su 8.3. klo 14 hiihtomaassa. Leipäsununtai su 8.3. klo 16.

Monokirkko

Halsilan hiihtomaassa Monokirkko ja Yhteisvastuutapahtuma Halsilan hiihtomaassa 8.3. klo 14 koko perheelle. Mäenlaulun ja hiihdon lomassa pikkurahalla kahvia tai mehua pullan kera, makkarapaistoa nuotiolla. Onnenpyörä ja myytävää ja arvottavaa Yhteisvastuulle. Liukuri tai pulkka mukaan.

Lapset ja perheet:

Kysy mahdollisia vapaita päiväkerho- paikkoja 3–6 vuotiaille 050 4079126.
Perhekerho ke klo 9.30–11.
Muskarit 1–4 vuotiaille torstaiaamupäivisin. Tied. 050 3409893.

Pyhis Hukkaperän pyhäkoulu Hukka-perä 6D kerhohuone to 5.3. klo 18–19.

Kouluikäiset:

Toimintakerho ma klo 18, 7–9-vuotiaille tytöille ja pojille.
Toimintakerho tiklo 18,10–12-vuotiaille tytöille ja pojille.
Lapsikuoro ke klo 17–18. Noin 7–12-vuotiaille. Uudet laulajat tervetulleita!
Tied: ilpo.vuorenoja@evl.fi, 050 380 0608.

Menox maailmalle -musikaali tarvitsee lisää laulajia

Kouluikäiset lapset, tervetuloa laulamaan iloiseen musiikkiin, joka esitetään 12.4. klo 15 Halsilassa. Laulut on tehnyt Jukka Salminen, ja mukana on näyttelijöitä ja bändi. Lisätiedot: Ilpo Vuorenoja 050 3800608.

Ryhmätöimintää:

Torstaitapaaminen to klo 13 (paritt. viikot) 12.3. vieraana Tuija Kuikka.
Raamattupiiri to klo 17 (parill. viikot).
Aamurukouspiiri ke klo 8-9.
Illoset-kuoro ke klo 12.3. Tied. 050 521 5410.

Diakonia:

Päivystys ma–ke klo 9–9.30,30, muulloin juha.halonen@evl.fi 050 549 7024.

Ruskaretki kutsuu Kilpisjärvelle

Ruskaretki tehdään 6.–12.9. Hinta 410 € sisältää automatkat ja majoituksen (2hh) puolihoidolla Haltinmaan majatalossa. Patikoidaan päiväretkiä Kilpisjärven ja Norjan upeissa maisemissa ja Norjään yöpatikkaretki (yöretkelle mahtuu 10, ilmoita halukkuutesi etukäteen). Tied. ja ilm. Matti Mertanen 050 5215410.

KELTINMÄEN ALUESRK

KELTINMÄEN KIRKKO

Rukousjumalanpalvelus su 1.3. klo 10, Vilkkio, Salminen, Lintunen, kahvit. Mahdollisuus henkilökohtaiseen esirukoukseen ja öljyllä voiteluun.
Hanna-piiri klo 18 ma 2.3. klo 12–14, Luomisen ihme. Keitaalla, Sienitie. Mahd. ruokailuun, 5 €. Viikkomessu ke 4.3. klo 18, Salminen.
Messu su 8.3. klo 10, Vilkkio, Salminen, Nieminen, pyhäkoulu, kahvit.

Yhteisvastuun perhetapahtuma su 8.3. klo 12–14 Kotalampi, Nääpikantie 6-8. Myynnissä makkaraa, kahvia, mehua ja keksejä. Maksut käteisellä. Mahdollisuus luistella ja pulkkailla.
Taizé-rukoushetki ke 11.3. klo 18, Salminen, Nieminen.
Isännän virsien ilta ke 11.3. klo 19, Pentti Saulio kertoo virsien syntyvaiheista, Nieminen, Salminen: iltarukous, kolehti Jyväskylän Sotaveteraanit ry:lle.
Mahdollisuus keskusteluun ja esirukoukseen jumalanpalveluksen jälkeen Aamurukous ti klo 8–8.30. Ei 3.3.
Paastonajan raamatunlukua ma-to klo 17.30–18. Voit ilmoittautua lukijaksi 050 340 9899.

Hiljainen aamurukous to klo 8–8.30.

Lapset ja perheet:

Päiväkerhot tied. 050 408 8852, 050 412 1514.
Perheolkkari ke klo 9–11.
Taaperoryhmä ma klo 14.30–16, tied. 050 408 8852.
Lapsi- ja perhetyön tied. 050 340 0639.
Muskarit tied. 050 340 9898.

Kouluikäiset:

Tied. 050 549 7002.
Kokkikerhot ma 17–18.30 ja ti 17.30–19.

Kirkkis Avoimet ovet-alakoululaisten olkkari ma ja ke klo 13–16.

Nuoret:

Tied. 050 549 7010, 050 549 7030.
Viikkomessu, nuoret toteuttavat, ke 4.3. klo 18, jonka jälkeen nuorten oloilta
Perusisoiskoulutus ke 11.3. klo 17.
Nuortenilta ke 11.3. klo 18.30.
Jatkoisoiskoulutus to 12.3. klo 17.

Ryhmätöimintä:

Lähetyspiiri ma klo 13.
Maahanmuuttajat ti klo 10-12.
Olohuone ke klo 13–15. Tarjoilua, vapaaeht. maksu. Tied. 050 549 7032.
4.3. Oikeanlainen ravinto, Arja Sjöholm 11.3. Laulut osana identiteettiä – Suomalaisia säveliä, Laitinen.

Musiikki:

Näkkäri-kuoro kouluikäisille ke klo 15.30. Tied. 050 549 7049.
Seurakuntakuoro to 18–19.30. Tied. 050 521 5414.

Diakonian päivystys:

Keltinmäen kirkko Keltinmäentie 10, to klo 12–14, tai ajanvarauksella. Kallio 050 549 7032, Laitinen 050 549 7026, Leppäpuisto 050 549 7008.

KORTEPOHJAN SRK-KESKUS

Rukousjumalanpalvelus su 1.3. klo 16, Vilkkio, Salminen, Lintunen, kahvit. Mahdollisuus esirukoukseen ja öljyllä voiteluun.

Paastonajan iltarukous ti 3.3. klo 18, Pirkko Leskinen taukujen äärellä, Pitkänen.
Hiljentymsryhmä Perjantain Puolipäivä pe 6.3. klo 12.15-14.15. Oma Raamattu ja päiväkirja mukaan.
Messu su 8.3. klo 16, Salminen, Lintunen.
Mahdollisuus keskusteluun ja esirukoukseen jumalanpalveluksen jälkeen

Lapset ja perheet:

Päiväkerhot tied. 050 372 5573, 050 380 0426.
Perheolkkari ma klo 9–11.
Lapsi- ja perhetyön tied. 050 340 0639
Muskarit tied. 050 571 5155

Kouluikäiset:

Tied. 050 549 7002
Kokkikerho ti 17–18.30
Alakoululaisten olkkari to klo 13-16

Nuoret:

Tied. 050 549 7010, 050 549 7030
Nuorten oloilta pe 6.3. klo 18
Perusisoiskoulutus to 12.3. klo 17

Ryhmätöimintä:

Lähetyskes käsityöpäiri ke klo 10–12, paritt. viikot.
Tiistaitapaaminen to klo 13–14.30, paritt. viikot.
Torstai- ja lauluhetki ke 4.3. klo 12.
Nuorten messu ke 4.3. klo 19.15.
Viikkomessu to 5.3. klo 13.
Messu su 8.3. klo 10, Ilvesmäki, Valtasaari.
Virsi- ja lauluhetki ke 11.3. klo 12.
Nuorten messu ke 11.3. klo 19.15.

VANHA PAPPILA, Vapaudenkatu 26

Raamattupiiri kaikenikäisille ti klo 10.
Kylän kammarit to klo 14 parilliset viikot.
Hanna-piiri klo 18 ma 2.3. Tied. Puukari 050 493 3459 ja Kuulasmaa.
Fransiskus-ilta ti 10.3. klo 17. Huom. muuttunut päivä. Taize-yhteisön maalisuun raamatuntekstiä ja selitys, joka löytyy www.taize.fr/fi. Tied. 050 3754504 tai laatinen.liisa@gmail.com.
Leskien klubi eläkeläisille leskille to 12.3. klo 10–12. Vierailu ortodoksisirkolla, jossa kokoonnumme klo 10.
Tied. Niiles-Hautanen 050 522 238.

Löytöretkiä Raamattuun Keltinmäen keitaalla

Löytöretkiä tehdään joka toinen maanantai Keltinmäen keitaalla (Sienitie). Tutkimme yhdessä Raamattua. Tule pohittamaan, kuuntelemaan, kyselymään ja ihmettelemään.
2.3. Luomisen ihme, 16.3. Jeesuksen syntymä ja lapsuus, 30.3. Jeesus, ihminen vai Jumala?, 13.4. Jeesus parantaja? 27.4. Mitä mieltä Jumala on minusta? Mahdollisuus ruokailla ennen piiriä 5 € hintaan.

Musiikki:

Lähde-kuoro nuorille aikuisille to klo 18–19.30 tied. 050 549 7049

Diakonia:

Päivystys Kortepohjan srk-keskus Isännäntie 4, to klo 9–11, tai ajanvarauksella, Kallio 050 549 7032, Laitinen 050 549 7026, Leppäpuisto 050 549 7008.

Kotalammella pulkkaillaan ja paistetaan makkaraa

Yhteisvastuun perhetapahtumassa voi luistella ja pulkkailla sekä evästellä makkaralla, kahvilla, mehulla ja kekseillä. Maksut käteisellä. Yhteisvastuun perhetapahtuma on sunnuntai 8.3. klo 12–14 Kotalammella, Nääpikantie 6–8. Tuotto Yhteisvastuulle.

KYPÄRÄMÄKI- KÖHNIÖ- RUOKE-KUOHU-VESANKA

Hengellinen iltapäivä Vesanka-Ruoke ti 10.3. klo 12–14, Korpinen Raili Hiekkaharjuntie 9, Pitkänen.

Lapset ja perheet:

Kypärämaan iltapäivä Työväenyhdistyksen tiloissa os. Erämiehenkatu 6.
Päiväkerhot tied. 050 372 5573, 050 380 0426.
Perheolkkari to klo 9–11.
Lapsi- ja perhetyön tied. 050 340 0639.

Kouluikäiset:

Tied. 050 549 7002.

Nuoret:

Tied. 050 549 7010, 050 549 7030.

Ryhmätöimintä:

Saihoakadun olohuone (Saihoakatu 4) ti klo 11–12. Ti 3.3. Ilmaisun iloa, mukana Heidi Kallio, 10.3. Yhteisvastuukeräys 2015, Leena Häyrinen. Lounas klo 12–13, 4 €, alle kouluikäiset 1 €. Tied. ainoaleena.laitinen@evl.fi 050 549 7026.

Diakonian päivystys:

Kortepohjan srk-keskus, Isännäntie 4, ti klo 9–11. Keltinmäen kirkko, Keltinmäentie 10, to klo 12–14. Ajanvaraus Kallio 050 549 7032, Laitinen 050 549 7026, Leppäpuisto 050 549 7008.

KESKUSTAN ALUESRK

KAUPUNGINKIRKKO

Avoinn ke-pe klo 11–14.
Messu su 1.3. klo 10, Wuolio, Valtasaari.
KohtaamisPaikan itamessu su 1.3. klo 17.
Virsi- ja lauluhetki ke 4.3. klo 12.
Nuorten messu ke 4.3. klo 19.15.
Viikkomessu to 5.3. klo 13.
Messu su 8.3. klo 10, Ilvesmäki, Valtasaari.
Virsi- ja lauluhetki ke 11.3. klo 12.
Nuorten messu ke 11.3. klo 19.15.

VANHA PAPPILA, Vapaudenkatu 26

Raamattupiiri kaikenikäisille ti klo 10.
Kylän kammarit to klo 14 parilliset viikot.
Hanna-piiri klo 18 ma 2.3. Tied. Puukari 050 493 3459 ja Kuulasmaa.
Fransiskus-ilta ti 10.3. klo 17. Huom. muuttunut päivä. Taize-yhteisön maalisuun raamatuntekstiä ja selitys, joka löytyy www.taize.fr/fi. Tied. 050 3754504 tai laatinen.liisa@gmail.com.
Leskien klubi eläkeläisille leskille to 12.3. klo 10–12. Vierailu ortodoksisirkolla, jossa kokoonnumme klo 10.
Tied. Niiles-Hautanen 050 522 238.

Makkaraa, arvontaa ja onnenpyörä pappilassa

Kaikkille avoin Yhteisvastuutapahtuma on sunnuntaina 8.3. klo 12–15 Vanhassa Pappilassa, Vapaudenkatu 26. Myynnissä makkaraa, mehua, kahvia ja pullaa. Luuvassa arvontaa, onnenpyörä, ulkoilua ja mukavaa yhdessäoloa.

Lapsille ja perheille:

Viikolla 9 kerhot lomailevat.
Perhekahvila ke 9.30-11.30.
Pyhäkoulu Lahjaharjun kappelissa su 1.3. ja 29.3. klo 12.
Lapsi- ja perhetyön tied. johanna.kontinen@evl.fi 050 340 9895.
Pyhäkoulutyön tied. laura.ylisto@evl.fi 050 564 3072.
Muskarit: Tied. tiina.jarvinen@evl.fi 050 571 5155.

nen@evl.fi 050 340 9895.
Pyhäkoulutyön tied. laura.ylisto@evl.fi 050 564 3072.
Muskarit: Tied. terhi.hassinen@evl.fi 050 340 9893 tai tiina.jarvinen@evl.fi 050 571 5155.

Kouluikäiset:

Viikolla 9 hiihtoloma. Ilm. kerhoihin netissä www.jyvaskylanseurakunta.fi. Nämä kerhot Yliopistonkatu 26 B:ssä:
Taidekerho Sormet (1.–4.-lk) ti klo 16.30–17.30.
(2.–4.-lk) to klo 16–17.
Puuhakerho Hupia&herkuja (1.–3.lk.) joka toinen pe klo 14.30–16.
Säkituoli (4.–6.lk) to klo 13–16 (ei ilmoittautumista)
Leivotaan yhdessä! 1.–3.-lk.
Kevätleiri 1.–6. lk. 27.–29.3. Vesalan verkko, ilm. netissä 13.3. mennessä. Tarkempia tietoja nettisivuilta.
Tied. kirska.maria.piiippanen@evl.fi 050 595 3945.

Nuoret:

Viikolla 9 hiihtoloma.
Tapahtuu Nuorten tilalla Yliopistonkatu 26 B:ssä:
Nuorten Raamis ma klo 17–18.
Nuorten ilta ma klo 18.15–20.
Perusisoiskoulutus ke klo 17.
Jatkoisoiskoulutus ke klo 17, parillisin viikoin.
Miniätyyri- ja lautapeli-illat ti klo 18–21.30 (14–19 v)
Tied. teresa.muhonen@evl.fi, 050 549 7016, tai juha.koivuova@evl.fi 050 549 7004 ja nuoris- ja rippikoulutyön vastuupäppi rivta.tuominen@evl.fi 050 400 0013.

Varttuneelle välle:

Varttuneiden ja eläkeläisten piiri Puistotie 4, ke klo 13.
Kylän kammarit (Ent. Mallan kammarit) Vanhassa Pappilassa (Vapaudenk. 26) to klo 14 parilliset viikot.
Eläkeläisten piiri, Viitakoti, ke klo 14, paritt. viikot.
Syntymäpäiväjuhlassa Kaupunginkirkossa su 15.3. klo 10 ja juhlahävit Vanhassa pappilassa, (Vapaudenk. 26). Katso menovinkki sivulta 12.

Diakonia:

Päivystykset ma, ke ja to klo 9–11 Cygnaeuskenkatu 8. Lea Pietiläinen 050 549 7027, Kirsti Kataikko 050 340 0665, Auni Pelkonen 050 549 7001 tai Elina Luntalahti 050 549 7006.
Avoim aamukahvila ja käsityöpäiri Keljon palvelutalon B-talon 4. krs ti klo 10–12.

SenioriFoorumi etsii elämän voimavaroja

Foorumissa puhuvat KRS:n toiminnanjohtaja Ulla Saunalauma ja eduskunnan vastaava työterveyslääkäri Anita Pieni-mäki. Hartaus perheterapeutti Pasi Lampinen, musiikki Tuula Hakkarainen, juonto Inkeri Virkkala-Järvinen. Tilaisuus on 24.3. klo 15 (kahvi klo 14.30) Sepänkeskuksessa, Kyläliik. 1. Kahvit 2 e, kolehti.

Kuoro:

Hyvät Jyvät ti klo 19, Pappilan rippikoulusali, Johtaa Valtasaari 050 521 5411.
Stemmina to klo 18, Lahjaharjun kappeli. Johtaa Björjörinen 0400 746 372.

LOHIKOSKI

Lahjaharjun kappeli, Ukonniementie 2: Messu su 1.3. klo 12, Wuolio, Valtasaari. Pyhäkoulu.
Messu su 8.3. klo 12, Ilvesmäki, Valtasaari.

Lapsille ja perheille:

Viikolla 9 kerhot lomailevat.
Perhekahvila ke 9.30-11.30.
Pyhäkoulu Lahjaharjun k

Diakonian päivistys kirkolla yläker-
ran diakoniatöimistössä ti klo 12–14 ja
ke klo 9–11. Muina aikoina sopimuksen
mukaan. Elina Romar 040 5609910 ja
Päivi Itkonen 040 7090142.

Lapset ja perheet:

Huomio! Kirkon päiväkerhot sekä per-
hepysäkit toimivat kevätkauden 2015
Jokelan pappilassa (punainen tiiliraken-
nus kirkon takana). Kerholaisia ja mus-
karilaisia kuljettavien autojen pysäköinti
miehille kirkon pihaan.

Päiväkerhoryhmät 3–6-vuotiaille
pappilassa. Kirrissä, Mannilassa ja
Ritoharjussa. Kysele vapaita paikkoja las-
tenohjaajilta tai Marja-Tertulta.
Perhepysäkit Pappilassa to klo
9–11(Rovastintie 8 C) to klo 9–11, Kir-
rissä (Kirripelto 1) to klo 9–11 ja
Mannilassa (Mankolantie 3)
ke 9.30–11.30.

Vauvapsykki pappilassa ma klo 13–15
ensimmäisen vauvansa saaneille.
Taaperopsykki pappilassa ti
klo 9.30–11.30 (lapsest n. alle 2 v.)
Muskarit ke pappilassa (Rovastintie 8 C).
Tied. Terhi Hassinen 050 340 9893
Pyhäkoulu kirkolla opintosalissa su klo
10, ei perhekerhokassunnuntaisin.
Kirkkohetki kirkkosalissa to 12.3.
klo 9.30.

Lapsi- ja perhetöiden tied. Marja-Terttu
Kivelä 040 560 9908. Facebookissa: Palo-
kan alue seurakunnan lapsi- ja perhetöy.

Kouluikäiset:

Kokkikerhot Jokelan pappilassa.
tyttökerho yläkerhan opintosalissa.
Muutamaan kerhoon liikuttu vielä.
Tarkemmat infot toiminnasta sekä
ilmoittautumisista: www.jyvaskylanseu-
rakunta.fi/alue seurakunnat/palokka/
kouluikäiset. Lisätietoja Hanna-Maire
Leppänen 040 773 9851.

Nuoret:

Isokoulutus ke klo 17–18.30
Jokelan pappilassa
Peli- ja nuortenillat ke klo 18.30–20.30
Jokelan pappilassa
Nuorten aikuisten säily pe klo
19.30–21 Jokelan koulun liikuntasalissa.
Koulupäivystys Mankolan koululla ti
klo 11.45–12.15
Isoisten leiri Koivuniemessä 20.–22.3. Ilm.
alkanut 16.2. Yhteinen kaikille isosille.
Lisätietoja Paula Niemitalo 040 5609909,
Ilkka Göös 040 5275382 ja Niina
Kari 040 8310565. Facebookissa Palokan
alue seurakunnan nuorisotöy.

SÄYNÄTSALON ALUESRK

SÄYNÄTSALON KIRKKO
Messu su 1.3. klo 10, Saarno, Tiisanen.
Messu su 8.3. klo 10, Kärkkäinen, Asi-
kainen.

Lapset ja perheet:

Kerhot talvilomalla viikolla 9.
Päiväkerhot ti seurakuntakoti.
Perhekerho to klo 9.30–11.30,
tied. 050 917 2802.
Pyhäkoulu seurakuntakoti to 5.3. klo
17.30, tied. 050 340 0639.

Nuoret:

Tied. 044 757 5067.
Nuortenilta to klo 18.30–21 srk-koti.

Ryhmätöiminta:

Olohuone ke klo 13 srk-koti; 4.3. *postia*
Puhalaisille ja 11.3. *pääsiäiskarttelua*
Kirsti Kauppinen johdolla.
Raamattupiiri Johanneksen pojat su klo
18, srk-koti/kokousilta, paritt. viikot.
Naisten solu ti klo 18, srk-koti/olo-
huone, paritt.vkot.

Taakan keventäjät ti 3.3. klo 13.30
Säynätsalon kirkossa ja lähi-
alueilla.

Taakan keventäjät

on paaston piristysruiske

Säynätsalon kirkossa luetaan
viikon tekstejä ja ruokailaan
lyhyt rukous. Sen jälkeen käy-
dään yhteisellä kävelyllä kukin
omalla vauhdillaan, tyyliään ja
mahdollisilla apuvälineillä.
Kuljetaan vauhdin mukai-
sissa porukoissa jutellen. Mieli
viristyy ja taakka kevenee!
Ensimmäinen kerta on 3.3. klo
13.30. Lisätietoja 050 598 0951.

Musiikki:

Nuorotiedustelut 050 549 7035.
Neulaset ke klo 18–19.30 Säynätsalon
srk-koti.
Muskarit tied. NMKY/opettaja Elena
Korttelah 045 187 0005.
Kanteleryhmä tied. Ulla Honkonen
0400 669 146.

Diakoniatyöntekijä:

Päivystys ti ja to klo 9–11 srk-koti,
Saarnatie, 050 598 0951,
paula.kiviranta@evl.fi.

NEULASKOTI

Kotiseurat su 1.3. klo 16 Kokkojen
kodissa.
Neulasehtoo su 8.3. klo 16 Maire Lijja.

Lapset ja perheet:

Kerhot talvilomalla viikolla 9.
Päiväkerhot ma ja ke.
Perheryhymät ensivaavaryhmä ke
klo 9.30–11.30, taaperoryhmä ti klo
9.30–11.30, perhekerho pe klo 9.30–
11.30, tied. 050 917 2802.
Pyhäkoulu su 8.3. klo 11, tied. 050
3400639.

Muskarit tied. 050 571 5155.

Kouluikäiset:

Näkkäri eput ja toput ti
klo 12.30–15.30.

Nuoret:

Iltakahvila pe 13.3. klo 17–22
Neulaskodilla.

Ryhmätöiminta:

Lähetyspiiri ma klo 13–14,
paritomat viikot.
Olohuone ti klo 13-15.

Diakonia:

Päivystys, ajanvaraus 050 549 7015,
elina.fuchs@evl.fi.
Diakonian ruokailu to klo 11-12
Sururyhmä läheisensä menettäneille.
Ryhmä aloittaa Neulaskodilla maalis-
kuussa. Tied. Elina Fuchs p.050 549 7015.

TIKKAKOSKEN ALUESRK

Sanajumalanpalvelus su 1.3. klo 10,
Viitala, Piilonen.
Seurakuntailta to 5.3. klo 18.30 Järvisillä
Lukkolante 34.
Naistenpäivä kirkolla la 7.3. klo 12.

Mia Puolimatka puhuu

Naistenpäivässä

Minäkö Herran palvelija-
tar, kysyy kt Mia Puolimatka
Tikkakosken kirkon Naisten-
päivässä 7.3. Tilaisuus alkaa
keittolounaalla klo 12 (vapaa-
ehtoinen maksu) Mukana
Inkeri Tuunanen. Kahvit.

Messu su 8.3. klo 10, Herättäjän pyhä,
saarna Kari Kuitinen, Vallipuro, Piilo-
nen, laulua Kalle Kinnunen. Siionin virsi
-vartti klo 9.20, messun jälkeen kirkko-
kahvit ja Siioninviriseseurat.

Rauhanyhdistyksen sunnuntaiseuraut
kirkolla su 8.3. klo 16.
MieliMaasta-vertaisryhmä ti 10.3. klo
18 pappilassa masentuneille ja heidän
omaisilleen, Paula Rinne 040 824 4561

Miesten saunailta ke 11.3. klo 18 Jyvä-
skylän päälystökierholla Kerhotiellä Itä-
rannalla.

Naisten ilta pe 13.3. klo 18 pappilassa.

Musiikki:

Lapsikuoro ke klo 13–14 Luonetjärven
koulun musiikkiluokassa.
Candela-kuoro kirkolla to klo 18–20.
Tied: sirpa.piilonen@evl.fi
040 560 9913.

Diakonia ja lähetys:

Työtupa ti 3.3. ja 10.3. klo 12
seurakuntasalissa.
Miestenpiiri ti 3.3. ja 10.3. klo 13
pappilassa, kahvit srk-salissa klo 14.
Päiväpiiri pappilassa ke 4.3. klo 13.
Torstain aamuhartaus ja aamukahvi
kirkolla to 5.3. ja 12.3. klo 10.
Ruokajakelu kirkolla to 5.3. klo 10.30
aamukahvin yhteydessä.
Lukupiiri pappilassa ke 11.3. klo 13.
Isoisten Yhteisvastuukeräys-tempaus ke
11.3. Aloitus kirkon nuorisotilassa klo 17.
Yhteysdenotot/ajanvaraus: diak. mar-
ja-liisa.jaakonah@evl.fi 040 560 9916.

Lapsi- ja perhetöy:

Turinatuvat kohtaamispaikka äideille,
isille, isovanhemmille sekä hoitajille lapi-
sineen. Ei tarvitse ilmoittautua etukäteen.
Turinatuvat kirkolla ti ja to
klo 9.30–11.30 ja Puuppolan kerholassa,
Takalantie 2 ti klo 9.30–11.30.

Vauva- ja taaperokerho (0-2-vuoti-
aiden lasten vanhemmille) Puuppolan
kerhotilassa to klo 9–11.
Pyhäkoulu Puuppolan kerholassa (Taka-
lantie 2) ke 4.3. klo 18.
Päiväkerhojen vapaita paikkoja voi tie-
dustella lastenohjaajilta. Lisätiedot: eija.
simpanen@evl.fi, 040 5609914.
Muskarit Tikkakosken kirkolla keski-
viikkoisin. Tied. 050 571 5155/ Tiina Jär-
vinen.

Kouluikäiset:

Vapaita kerhopaikkoja voi tiedustella
Outilta 040 560 9915
Hengari 5.–6.-luokalaisille ke
klo 9.30–11.30, taaperoryhmä ti klo
9.30–11.30, perhekerho pe klo 9.30–
11.30, tied. 050 917 2802.

Pyhäkoulu su 8.3. klo 11, tied. 050
3400639.

Nuoret:

Nuorten ilta to klo 18–21.
Isokoulutus ke klo 18–19.30.
Oloilta ke klo 19.30–21.30.
Nuortenleiri 20.–22.3. Ilm. 12.3. men-
nessä www.jyvaskylanseurakunta.fi/
ilmoittaudu/
Lisätiedot: mikko.haapasaaari@evl.fi
040 7605098

Markuksen evankeliumi

estradiilla Tikkakoskella

Tornion kaupunginteatterin
näyttelijä Pauli Mählämäki
esittää Markuksen evankeli-
umin kirkkodraamaa Tikkakos-
kella 15.3. klo 15. Pääsymaksu
5 euroa sisältää pullakahvit.
Esityksen kesto noin 2 tuntia.

VAAJAKOSKEN ALUESRK

Messu su 1.3. klo 10. Ryn kirkkopöytä.
Lit. Laitinen, Tuomas Torkki, Vuorenoja.
Lauluhetki kirkossa su 1.3. klo 16. Hen-
gellisen musiikin helmiä.

Hengellisen musiikin

helmiä ja kitarointia

Lauluhetki Vaajakosken kir-
kossa su 1.3. klo 16. Urpo
Vuorenoja laulaa hengellisen
musiikin helmiä, muun muassa
Tikan Armolaulun, ja laulattaa
kuulijoita. Ilpo Vuorenoja säes-
tää kitaralla.

YV-keräytempaus

ma 2.3. klo 17.30
kirkolla.

Vahvaa puhetta rististä ja rakkaudesta!
1. Korinttolaiskirje 3.3. klo 18.30. Kari
Valkonen, musiikki Saara Mörsky. Kah-
vit/ruokailu alkaen klo 18.
Taize-lauluja kirkossa ke 4.3. klo 18.
Tiina Asikainen, Liisa Laatinen.
Messu su 8.3. klo 10.
Tulossa:
Earth Hour-messu + Pimeän Piknik”
kirkossa 25.3. klo 19. Musiikkia ja kynt-
tilänvaloa
Seurakuntamatka Israeliin 11.–18.10.
Tied. ja ilm. Hannu Huttunen 050 521
5405 ja Marja-Leena Liimatainen
040 560 9926.

Diakonia:

Keskiviikkokerho ke 4.3. klo 13
Jyskän srk-koti.
Keskiviikkokerho ke 11.3. klo 13
Vaajakosken kirkko.
Vaajakosken kirkko, ke ja pe klo 9–10.
marja-leena.liimatainen@evl.fi
040 560 9926.
Jyskän srk-koti, ti klo 12–13.30 ja ke klo
10.9. tero.reingoldt@evl.fi
040 560 9927.
Pyydettyäessä kotikäyntejä.

Ryhmätöiminta:

Miesten raamattupiiri to 12.3. klo 12.
Miestenpiiri to 5.3. klo 18.30.

Seurakuntailtat:

Oravasaaren srk-ilta ke 11.3. klo 18.30
Hiikka Laurikaisella, Ilmoniemmentie 147.
Tölskän srk-ilta: ke 11.3. klo 18.30

Kerttu ja Heimo Savelalla, Mutkatie 14.

Päiväpiiri:

Leppälahden päiväpiiri pe 27.2. klo 12.

Lapset ja perheet:

Vuonna 2014 kastettujen ja heidän
läheistensä ilta 4.3. klo 18
kirkolla.

Laulu- ja leikki-ilta

viime vuonna kastetuille

Vaajakosken kirkolla on viime
vuonna kastettujen ja heidän
läheistensä ilta ke 4.3. klo 18.
Lauletaan, leikittään ja hiljen-
nytään.

Perhepysäkit

(ei ilmoittautumista)
Jyskän seurakuntakoti, ti klo 9–11 ja
Vaajakosken kirkko, ti klo 9–11
Iltaaperhekerho kirkolla tiklo 17.30–19.
Ensimmäisen vauvan saaneille:
Pallerot kirkolla ti klo 13–14.30.
Pampulat Kaunisharjun kerholassa
ma klo 13.30–15.
Päiväkerhot: kysy vapaita paikkoja
ohjaajilta.

Yhteiset

Aseman Pysäkki

Hannikaisenkatu jukka.rantanen@evl.fi
050 360 3484.

Askartelua ma 2.3. klo 13 (kk:n 1. ma).
Laulutunti ti 3.3. klo 14 (parill. vkoilla).
Hebrean alkeiskurssi to klo 16–17.30
Rukouspiiri ke klo 12 (joka vko).
Papintunti to klo 14 (joka vko).
Lenkkiryhmä pe klo 12 ja klo 13.30
Tieto-Visa pe klo 13.30.

Yksinäisten illat kuukauden 3. lauantai
klo 18 (seur. 21.3.).
Kävelykadun hernerokkatapahtuma
pe 13.3. klo 11–14. Alkuhartaus pastori
Johanna Tikkanen. Hernekeittoa, tuo-
reita munkkeja ja leipää. Teuvo Tuppu-
rainen & Ladyt soppatykin kanssa sekä
Aseman Pysäkin vapaaehtoiset.

Diakonian vanhustyön

kehittämishanke

eevi-riitta.kukkonen@evl.fi 050 300 3590
Vapaaehtoisten koulutus ma 2.3. pe
6.3. ja ma 9.3. Vanhassa pappilassa.
Seniorikammari joka toinen ma klo
14–15.30 parillisilla viikoilla Vanhassa
pappilassa, Vapaudenkatu 26.
Osallisuuden kahvihuone parill. viikko-
jen ti klo 14–15.30 Vanhassa pappilassa.
Osallisuuden puuhapaja paritt. viikko-
jen ti klo 14–18 Vanhassa pappilassa.
Osallisuuden lukupiiri kerran kuuka-
dessa ti klo 14-16 (seur. kerran 10.3.).
Vanhassa pappilassa.
Osallisuuden olohuone parill. viikoilla
pe klo 13–14.30 Viitakodin takkatilassa.

Huoltamo

Huoltamo-messu su 15.3. klo 16 Huhta-
suon kirkossa.

Kansainvälinen työ

Missiötöimi ti 3.3. klo 18 18 Cyngaeusenk.
8 kerhohuoneella. Vieraina Heleniusten
perhe. Tied. sade.pirttimäki@evl.fi
040 560 9904.
Pause with the Bible A small break with
Bible reading every other Thursday.
Next meeting at 2 p.m.on 19th February,
Cyngaeusenkatu 8 (please ring the
”Seurakunta” bell). For further informa-
tion, contact Elisa enousiainen@gmail.
com, and check Kohtaamispaikka web-
site (www.kohtaamispaikka.net (click at
KohtaamisRyhmat on the right and find
Elisa Nousiainen on the list of groups)).
Istanbul kutsuu seikkailuun
Sinä 18-30 -vuotias! Lähdä syyslomalle
12.–19.10. Lopullinen ajankohta varmis-
tuu lentovarausten yhteydessä. Tutus-
tumme Istanbuliin ja voimme osallistua
tukemaamme työhön. Hinta n. 500–700
€, ei sis. rokotuksia tai vakuutuksia. Ilm.
seurakunnan nettisivujen kautta, tied.
Sade Pirttimäki 040 560 9904 tai Paula
Niemitalo 040 560 9909

Sana ja rukous

Luentosarja 1. Korinttolaiskirjeistä ti
3.3. klo 18.30 Vaajakosken kirkolla. *Armo-
lahjojen koko rikkaus*, Kari Valkonen,
musiikki Saara Mörsky. Kahvi klo 18.

Sunday Service

8.3. at 6 pm in Old Vicarage
(Vapaudenkatu 26).

Viittomakieliset

Kuurojen diakonissa 050 549 7012, paivi.
lehtinen@evl.fi, Cyngaeusenkatu 8. Vast.
otto ti 9–12, ke 9–11 (puh. ja web. kame-
ra-aika klo 11–12) ja to 15.30–16.30.
Viittomakielinen raamattupiiri to 26.2.
ja 12.3. klo 17.30, Cyngaeusenkatu 8.
Viittomakielinen messu su 8.3. klo 15
Vaajakosken kirkossa.

Muskareissa tilaa. Tied. 050 3409893.
Pyhäkoulut Tölskässä, Mutkatie 14, joka
su klo 14.

Kouluikäiset

Kerhoissa on tilaa! Vapaiden kerhopai-
kojen tiedustelut: Vs. nuorisotyönoh-
jaaja Assi Nieminen 040 558 2542.

Nuorisot:

Kirkon tehtävä maailmassa (rippikou-
luryhmät) ti 10.3. klo 16–17. Liimatai-
nen, Reingoldt.
Koulupäivystykset Vaajakummun kou-
lulla to klo 9.30–10 ja Vaajakosken kou-
lulla pe klo 10.45–12.15.
Ajankohtaisimman tiedon antaa Ilmo
Vaajakoski facebookissa.
Lisätietoja: Nuorisotyönohjaajat Jonna
Göös 040 560 9925 ja Toni Launonen
044 7203 115.

Lähetys:

Lähetyspiiri ti 3.3. klo 13.

Musiikki:

Musiikkiryhmät Vaajakosken kirkolla:
Senioreiden lauluryhmä ke klo 12–13.
Kirjokuoro to klo 18–20.
Tied. Partanen 050 358 1860
Kanteleryhmä tied. 0400 669146.

klo 17–18 ja Palokassa Jokelan pappi-
lassa paritt. viikkojen to (klo 16–17.20).
Tied. Vuorenoja 050 3800608 (Halsisla)
ja Ruhanen 040 5609931 (Palokka).

KohtaamisPaikka

KohtaamisPaikan iltamessu su 1.3.
klo 17 Kaupunginkirkossa, Mika Kilkki.
Lastenohjelma klo 17.45 Pappilassa,
Vapaudenkatu 26. Lapset tulevat kirk-
koon ehtoolliselle.

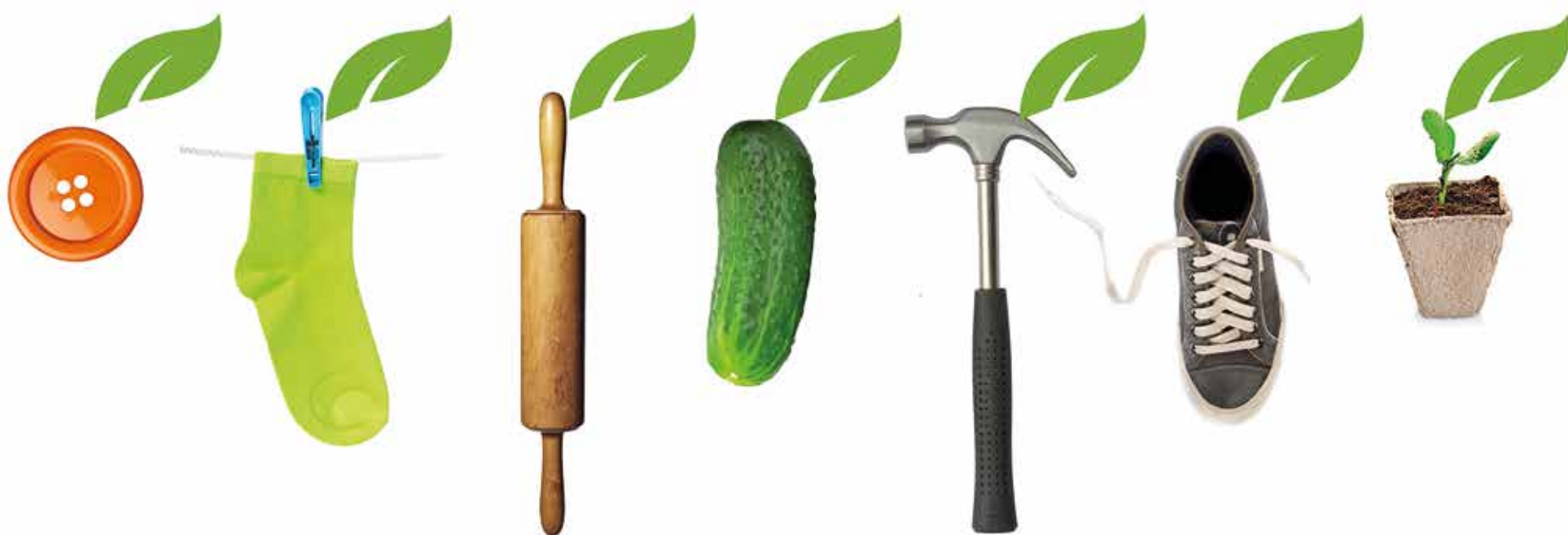
KohtaamisPaikka su 8.3. klo 17 Palokan
kirkolla, Jukka Jämsén, Mika Kilkki. Las-
tenohjelmat. Yhteiskyvyt klo 16.30 Kes-
kusseurakuntatalon edestä.
www.kohtaamispaikka.net

Maahanmuuttajatyö

Cyngaeusenkatu 8
Mirja Hytönen (Kutti), maahanmuut-
tajatyön diakoni 050 549 7033, mirja.
hytonen@evl.fi, Nonna Iagonen, maah-
anmuuttajatyön avustaja 041 705
2329, nonna.iagonen@evl.fi
Naisten Suomi-kerho ti 10–11.30 (Polt-
tolinja 37) ja ke 10–11.30 (Kauppak. 13).
Paluumuuttajien kerho Keltinmäen kir-
kolla (Keltinmäentie 10) ti klo 10–12.
Naisten Suomi-kerho Polttolinja 3,
Kuokkala ti klo 10–11.30.
Kerhot Huhtasuon kirkolla (Nevak. 6):
Naisten jumppa ti klo 12–13.
Naisten Suomi-kerho ke klo 13–14.30.
Paluumuuttajien kerho to klo 10–12.
Lentopallokerho to klo 17–18.
Koripallokerho to klo 12–13.45.
Miesten lentopallo + sauna to klo 19–21.

Naisten saunailta

Naisten saunailta ti 10.3. klo 17.30
Vesalan leirikeskuksessa.

Valtakunnallista Ekopaasto-kampanjaa on vietetty vuodesta 2012 lähtien. Ekopaasto-kampanja kannustaa tarkistamaan elämäntapoja, joiden kautta on helpompi löytää myös pysyviä keinoja ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi. Tärkeitä ovat pienet arjen valinnat, jotka koskevat muun muassa syömistä, liikkumista ja energian kulutusta.

Ekopaastoamalla parempi maailma

Ekopaasto-kampanja on pyörinyt sosiaalisessa mediassa jo viikon ajan, mutta ei hätää. Ilmastonmuutoksen hillitsemiseen tähtäävä ekopaasto kestää pääsiäiseen asti.

SIRPA KOIVISTO teksti
SEIJA NIKKILÄ kuva

Perinteisen kristillisen paaston rinnalla on ollut jo neljän vuoden ajan ekopaasto, joka kannustaa kokeilemaan, miten arkea voi muuttaa elämäntapoja tarkastelemalla. Kampanjassa innostetaan suomalaisia liittymään pääsiäispaastoon tavalla, joka osaltaan auttaa hillitsemään ilmastonmuutosta.

Ekopaastoidean juuret ovat Suomen ympäristökeskuksessa. Viestintäasiantuntija **Ulla Ala-Ketola** toivoo, että ekopaasto on tul-

lut jäädäkseen.

– Monet ovat pitäneet siitä, sillä ekopaasto on helppo yhdistää arkeen. Jokaiselle löytyy oma tapa osallistua kampanjaan.

Perinteisessä pääsiäispaastossa keskitytään hiljentymisen lisäksi ruuasta paastoamiseen. Ajatusten pyöriminen ruuan ympärillä ei Ala-Ketolan mielestä ole huono asia.

– Ilmastovaikutusten kannalta ruualla ja syömisellä on iso hiilijalanjälki, joten paastoperinne ja ympäristöongelmat kohtaavat myös ekopaastossa. Tämän lisäksi

on hyvä, jos ruuan rinnalle tulevat muutkin arjen ympäristövaikutukset, kuten asumiseen, kuluttamiseen ja energian käyttöön liittyvät asiat.

Ekopaastossa ei unohdeta myöskään hiljentymisen merkitystä.

– Hiljentyminen on tässä ajassa hirveän tärkeää. Se on yksi Ekopaasto-kampanjan kulmakivistä, Ala-Ketola sanoo.

Ekopaasto-kampanjaan on jokaisen helppo lähteä mukaan.

– Kampanjaan voi osallistua vaikkapa vähentämällä lämpimän

veden kulutusta. Veden lämmittämisen tarvitaan paljon energiaa, joten säästöä syntyy esimerkiksi siitä, että lyhentää päivittäistä suihkussa käyntiä.

– Jos ruoka on kovin lihapainotteista, voi yrittää pitää vaikka yhden kasvisruokapäivän viikossa. Kävelemällä lyhyet matkat saa paitsi hyötyliikuntaa, myös terveyshyötyjä, Ala-Ketola vinkkaa.

Ympäristön kannalta pienilläkin teoilla on merkitystä silloin, kun iso joukko on tekemässä valintoja. Yli 60 prosenttia kasvihuonepäästöistä muodostuu arjen valinnoista, Ala-Ketola muistuttaa.

Arkisten tottumusten muuttaminen ei ole aina helppoa.

– Jonkin asian vakiinnuttaminen pysyvästi osaksi arkea vaatii tsemppaamista. Kampanjan ajan meillä on mahdollisuus kannustaa toisiamme, Ala-Ketola rohkaisee.

Ekopaastoon haastetaan mukaan erityisesti sosiaalisessa mediassa. Mukana kampanjoimassa ovat Suomen ympäristökeskuksen ja evankelis-luterilaisen kirkon lisäksi Martat, Suomen Ekumeeninen Neuvosto sekä Kirkon Ulkomaanavun Changemaker-verkosto.

Elämästä

Rukous on kantanut läpi elämän

SIRPA KOIVISTO teksti ja kuva

Olen **Ulla Karttunen**, 69 vuotta. Olen ollut jo useamman vuoden eläkkeellä. Ehdin työskennellä Keski-Suomen keskussairaalassa sairaala-apulaisena 32 vuotta.

Minulla on kaksi lasta ja kahdeksan lastenlasta. Olen siinä onnellisessa asemassa, että he kaikki asuvat lähellä minua. Olen lastenlasteni tukena aina, kun apuani tarvitaan. Mummina kannan huolta lastenlasteni pärjäämisestä. Maailma on muuttunut niin paljon levottomammaksi. Päivittäin kuulee uutisissa kaikenlaisia

ikäviä asioita. Rukoilen heidän puolestaan, että elämä kantaisi.

Lähimmäisistä huolehtiminen on minulle tärkeää. Toimin mielelläni vierellä kulkijana. Koen, että tämä kutsumus on minulle annettu. Poikkean lähes päivittäin Keljon vanhainkodissa tapaamassa entistä työtoveriani. Hän ei pysty enää itse syömään eikä liikkumaan, joten käyn syöttämässä häntä. Vanhainkodissa on paljon autettavia ja hoitajilla niin kiire, että apua tarvitaan. Käyn myös Lauluringin mukana laulamassa vanhuksille.

Yhteisvastuukeräyksen kerääjänä

olen toiminut yli kaksikymmentä vuotta. Olen kiertänyt kävellen isot alueet joka vuosi. Vanhemmat ihmiset osaavat jo odottaa minua ja vastaanotto on aina lämmin. Harvat kieltäytyvät osallistumasta keräykseen. Nuoretkin suhtautuvat minuun myönteisesti, ja kieltäytyvät kohteliaasti, jos keräykseen ei ole antaa rahaa.

Sunnuntaisin haluan hiljentyä Sanan äärellä kirkossa. Opini jo lapsuudenkodissani, että rukous kantaa. Käyn kuulemassa Raamatun opetuksia ja toimin usein rukouspalvelijana. Kannan omat huoleni ja murheeni Taivaan Isälle rukouk-

sessä ja rukoilen paljon myös toisten ihmisten puolesta. Tunnen vahvasti, että Jumalan johdatus on kantanut läpi elämän. Sairastuin jo pienenä diabetekseen ja lääkärin arvio oli, etten elä pitkään. Silloin diabeteksen hoidosta ei vielä tiedetty niin paljon kuin nyt. Takana on kuitenkin jo seitsemänkymmentä vuotta. Se on Jumalan ihme.

Terveystestistä on pidettävä huolta koko ajan. Kävelen paljon ja käyn kerran viikossa kuntosalilla ohjatussa ryhmässä. Hartain toiveeni on, että jalkani kantaisivat vielä pitkään ja saisin asua omassa kodissani.

Ulla Karttunen

Monet osaavat jo odottaa Ulla Karttusta oven taakse, kun Yhteisvastuukeräys alkaa. Lähimmäisistä huolehtiminen on Huhtasuolla asuvalle Karttuselle tärkeää.